

Nota van antwoord

Zienswijzen Ontwerpbesluit

**Ontwerpbesluit wijziging Omgevingsverordening Drenthe
2023, werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland (ontwerpbesluit NNN-kaart
2024)**

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Drenthe op 17 september 2024

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Gevolgde procedure	4
1.2. Reacties op het Ontwerpbesluit NNN-kaart 2024	4
1.3. Verdere procedure	5
2. Beantwoording per zienswijze	6

1. INLEIDING

In deze Nota van Antwoord beantwoorden Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) de binnengekomen zienswijzen op het ontwerpbesluit wijziging Omgevingsverordening Drenthe 2023, werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland (ontwerpbesluit NNN-kaart 2024). GS hebben het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 ter inzage gelegd om kennis te nemen van de zienswijzen naar aanleiding van de voorstellen van het ontwerp. De zienswijzen zijn in deze Nota van Antwoord verwerkt. In dit document is de argumentatie terug te lezen waarom zienswijzen wel of niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 hebben geleid.

Het Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. Planten en dieren kunnen zich van het ene naar het andere gebied verspreiden. Soorten raken hierdoor niet geïsoleerd en hebben dus minder kans op uitsterven.

De provincies zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de NNN, door gebieden als zodanig aan te wijzen en zorg te dragen voor de kwaliteit van die gebieden. In de Omgevingsvisie Drenthe is het provinciale beleid met betrekking tot het NNN neergelegd. De NNN-kaart is onderdeel van de Omgevingsverordening Drenthe 2023 en een concretisering van dit provinciale beleid.

Het NNN bestaat van oudsher uit:

1. Bestaande natuurgebieden (bossen, heidevelden, hoogvenen, beekdalen, etc.);
2. Nog te ontwikkelen natuurgebieden (gebieden staan weergegeven op de ambitiekaart van het vigerende natuurbeheerplan. Percelen met de aanduiding 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' zijn de te ontwikkelen natuurgebieden);
3. Gebieden die een belangrijke functie vervullen in het ecologisch functioneren en de ruimtelijke samenhang van het NNN, zoals bijvoorbeeld agrarische gebieden met natuurwaarden;

Maar ook:

4. Kleinere natuurgebieden behoren tot het NNN als ze een bijzondere natuurkwaliteit herbergen, een belangrijke schakel vormen tussen gebieden of een andere belangrijke bijdrage leveren aan de NNN. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om veentjes, bosrestanten en gebieden binnen ecologische verbindingen voor robuuste verbindingen;
5. Ingelegen gebieden (onlosmakelijk deel uitmakend van aaneengesloten NNN) met een meervoudige of afwijkende functie. Deze gebieden, bijvoorbeeld recreatiebedrijven, woningen of agrarische bedrijven, zijn onderdeel van het NNN om versnippering van het NNN te voorkomen. De vigerende bestemming van dergelijke gevallen is bepalend voor wat er wel of niet mogelijk is aan gebruik, inrichting of ontwikkeling.

De belangrijkste natuurgebieden en de tussenliggende verbindingen samen vormen de basis van het NNN in Drenthe. De belangrijkste natuurgebieden in Drenthe zijn de bossen, heidevelden, vennen en hoogvenen op de plateaus en de beekdalen en laagveengebieden aan de randen van de plateaus. De beken ontspringen op de voedselarme hogere gronden en stromen door een geleidelijk voedselrijker wordende bodem af naar de lage randen.

Onze langetermijnstrategie voor het realiseren van het NNN richt zich op het meer robuust maken ervan. Met een robuuste NNN willen we bereiken dat de kwaliteit van de natuur zich duurzaam verbetert. Door de natuur in een robuuste NNN te concentreren, ondervinden andere functies (vooral landbouw en recreatie)

hier minder beperkingen van. Het NNN dient robuust te zijn om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen en uitwisseling van soorten (planten en dieren) tussen gebieden mogelijk te maken.

Criteria om te komen tot NNN-begrenzing

De centrale doelstelling van het NNN is behoud en ontwikkeling van biodiversiteit. Om dit overkoepelende doel te bereiken streeft het NNN naar:

1. Realisatie van het vereiste areaal NNN door aanwijzing van bestaande natuurgebieden en ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden;
2. Natuurgebieden van voldoende omvang waarin de omgevingscondities op orde zijn voor de behoud of ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit;
3. Verbinden van natuurgebieden zodat uitwisseling van soorten en genen plaats kan vinden en de kans op uitsterven afneemt.

Argumenten waarom percelen en/of gebieden onderdeel zijn van het NNN hebben betrekking op één of meerdere van onderstaande aspecten:

1. Aanwezige actuele natuurwaarden: komen binnen het gebied Europese Vogel- en Habitatrictlijnen (VHR) soorten, andere beschermde soorten of Rode lijst-soorten voor;
2. Robuustheid: draagt het gebied bij aan de samenhang van een natuurgebied;
3. Natuurkwaliteit: draagt het gebied bij aan het op orde hebben van de omgevingscondities;
4. Potenties: sluiten de toekomstige, nog te ontwikkelen natuurwaarden, aan bij de onder 1 genoemde natuurwaarden;
5. Verbinden: draagt het gebied bij aan de uitwisseling van soorten tussen natuurgebieden, dan wel de functionaliteit van een (nog te ontwikkelen) robuuste verbinding of ecologische verbindingzone;
6. Landschappelijke structuren: dragen de landschappelijke elementen in het gebied bij aan het behoud van onder 1 genoemde soorten, of het verbinden van gebieden.

1.1. GEVOLGDE PROCEDURE

Bij de voorbereiding van het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 zijn artikel 16.32 van de Omgevingswet in samenhang met afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Op 26 maart 2024 hebben GS het voorstel van het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 vastgesteld. Het is gebruikelijk om frequent de NNN-kaart te actualiseren. Voor een juiste toepassing van het beschermingsregime van het NNN en een goede subsidieverlening voor natuurbeheer is het van belang de NNN-kaart actueel te houden. De NNN-kaart wordt niet geactualiseerd als er sprake is van wijzigingen die te gering zijn.

Voor een juiste toepassing van het beschermingsregime van het NNN en een goede subsidieverlening voor natuurbeheer is het van belang de NNN-kaart actueel te houden. De actualisatie van de NNN-kaart 2024 bestaat uit het verwerken van enkele wijzigingen, die voor een deel samenhangen met de wijzigingen uit het ontwerp-Natuurbeheerplan 2025 en enkele kleine correcties om de kaart in overeenstemming met de werkelijkheid te brengen.

De betreffende stukken lagen vanaf 12 april 2024 tot en met 23 mei 2024 gedurende zes weken digitaal ter inzage. Gedurende deze periode kon iedereen een zienswijze indienen op het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024.

1.2. REACTIES OP HET ONTWERPBESLUIT NNN-KAART 2024

Tijdens de periode van terinzagelegging zijn er 35 zienswijzen ingediend. Op basis van de zienswijzen is de NNN-kaart op een aantal onderdelen aangepast. Per saldo is de oppervlakte van de NNN nagenoeg gelijk gebleven.

1.3. VERDERE PROCEDURE

Deze nota hebben GS vastgesteld op 17 september 2024 samen met het definitieve besluit NNN-kaart 2024. Tegen dit besluit kan geen bezwaar of beroep worden ingediend.

2. BEANTWOORDING PER ZIENSWIJZE

In de volgende tabel worden alle binnengekomen zienswijzen letterlijk weergegeven en van een antwoord voorzien. Hierbij wordt aangegeven of een zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van de NNN-kaart 2024.

Waar sprake is van een natuurlijk persoon, wordt gesproken van een natuurlijk persoon om de anonimiteit van de indiener te kunnen waarborgen.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

01

Natuurlijk persoon

Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Na bespreking met provincie Drenthe en de Gemeente De Wolden verzoeken indieners ons de status NNN-gebied van hun perceel in te trekken.</p> <p>Reden is onder meer het Niet-Functioneren van het gebiedje (circa 1ha), zie kaart I en II. Het gehele perceel is aangewezen als NNN gebied en aangezien dit alle verdere bouw mogelijkheden volledig blokkeert lijkt het zeer terecht de status te wijzigen.</p> <p>Het voornemen is naast de woning van indiener met ruim bouwvlak een gedeelte van het bouwvlak, circa 450 m², te bestemmen voor een 2^e woning t.b.v. de kinderen. Met de bedoeling dat over een jaar of 10 indieners zelf daarin gaan wonen met de zorg van de kinderen en de kinderen dan de ouderlijke woning gaan betrekken.</p> <p>De gemeente meldde pas na intrekking van NNN-status door te kunnen gaan met de aanvraag van Bouwplannen van indieners. Hun aanvraag het bouwvlak te delen past geheel in de huidige visie van zowel de lokale als landelijke visie van bouwen. Ook aan de lintbebouwing wordt uitstekend volgens het ontwerp. Het ontlast van zorg en er komt een eengezinswoning op de markt. Voor iedereen een win-win. Kortom een ideale oplossing voor het woonprobleem.</p> <p>Aanvulling op zienswijze:</p>	<p>Het perceel van indiener bestaat voor een groot deel uit bos en is onderdeel van een groter bosgebied. Het voldoet aan de criteria die opgesteld zijn voor de begrenzing van het NNN. Het perceel is daarom ook al jaren onderdeel van het NNN. De zienswijze van indiener geeft geen aanleiding om de NNN-begrenzing aan te passen.</p> <p>Het NNN bestaat niet alleen uit bosgebieden en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN of bijzondere ecologische waarden hebben. Zo kunnen agrarische gronden, recreatieterreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het omgevingsplan is aangegeven, de gebruiksruimte bepaalt.</p> <p>Overigens merkt de provincie op dat aanwijzing als NNN-gebied niet per definitie betekent dat er geen bouw mogelijkheden zijn. Voor meer informatie over de bouw mogelijkheden kunt u contact opnemen met de gemeente.</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<ul style="list-style-type: none"> - Gelet op het NIET-FUNCTIONEREN zie de rode aanduiding op kaart I en II - Het hele perceel heeft status NNN-gebied, zie kaarten, ook het BOUWVLAK - Deze status blokkeert alle mogelijkheden op het BOUWVLAK, bijvoorbeeld het bouwvlak-delen tbv tweede woning voor zorg dan wel de kinderen. - Gemeente De Wolden heeft Falieberglaan geasfalteerd (dit blijkt grotendeels op het perceel van indiener te liggen) en verkeersdruk neemt exponentieel toe. <p>Het is derhalve geheel in lijn met doelstelling van de overheid bouw te bevorderen van woningen, zeker ook zorgfactor (kangeroebouw) in geval van indiener aan de orde. Het verzoek is derhalve dat de NNN-gebied status van het bouwvlak verdwijnt zodat de Gemeente De Wolden zich kan buigen over het ingediende bouwplan.</p>		
02 Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
Indiener is (mogelijk) voornemens om de percelen Ruinen L 522 en 526 om te zetten in bosgrond. De percelen zijn daar - volgens de provincie - qua ligging in principe geschikt voor, gezien de ligging tegen staatsbos. De begrenzing binnen NNN geeft betere mogelijkheden tot de vereiste planologische medewerking. Voorts sluit het voornemen goed aan bij het beleid tot meer bosaanplant. Deze percelen derhalve bvk opnemen in de begrenzing NNN 2024.	De percelen van indiener sluiten aan de west- en zuidzijde op bestaand bosgebied. De ambities van de indiener passen bij de doelen van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren. Bosontwikkeling op deze locatie past tevens binnen het natuur- en landschapsbeeld. Wij gaan mee in het verzoek van indiener en voegen zijn percelen toe aan het NNN	Aanpassing NNN-kaart 2024
03		

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
Landgoed Het Zwarte Water		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Met deze zienswijze wil indiener, namens landgoed het Zwarte Water graag de kaart van het Natuur Netwerk Nederland in de provincie Drenthe aanpassen. Deze aanpassing bevindt zich op Landgoed het Zwarte Water te Pesse dat gerangschikt is onder de Natuurschoonwet en als doelstelling het behoud en ontwikkeling van natuurwaarden heeft.</p> <p>De aanpassing betreft een uitbreiding van het NN Drenthe van ongeveer 14 ha met het oostelijk landbouw deel van het Landgoed (groen gearceerd op de ingediende kaart). Deze uitbreiding sluit aan op het bestaande NNN gebied van het landgoed. Hiermee hoopt indiener mogelijkheden te creëren om de huidige landbouwgrond om te vormen naar nieuwe natuur waardoor er robuustere natuur kan ontstaan.</p>	<p>Het bosgedeelte van het Landgoed is al onderdeel van het NNN. Indiener verzoekt nu het oostelijk deel van het landgoed toe te voegen aan het NNN. Het oostelijk deel van het landgoed grenst al aan twee zijden aan het NNN. Met de toevoegen ontstaat een robuust natuurgebied. Hiermee voldoet het verzoek van indiener aan de criteria voor de begrenzing als NNN. Wij gaan mee in het verzoek van indiener en voegen het oostelijk deel van het landgoed toe aan het NNN</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	Aanpassing NNN-kaart 2024
04		
Natuurmonumenten		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Indiener dankt ons voor onze berichtgeving omtrent de terinzagelegging van het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2025 (Provinciaal Blad Nr.4430) en de terinzagelegging van de aanpassing van het NNN. Namens Natuurmonumenten stuurt indiener ons hierbij de reactie op het plan en de bijbehorende stukken.</p> <p>1) Reservering Klenckerveld (NNN) De voorstellen tot begrenzing van nieuwe natuur zijn begin 2022 door de ambtelijke werkgroep van de Commissie Landelijk Gebied</p>	<p>1) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p> <p>2) Ecologische verbindingen zijn een belangrijk onderdeel van het provinciaal natuurbeleid. Daarom worden de ecologische verbindingen ook op de NNN-kaart 2024 weergegeven. Hier zien wij twee functionerende verbindingen lopen van het Fochteloërveen naar de omliggende natuurgebieden. Het is geen robuuste</p>	Geen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

(CLG) beoordeeld en gewogen. Voorstellen die aan de gestelde criteria voldoen zijn voorgelegd aan de CLG. Naast de nieuwe voorstellen zijn ook de twee bestuurlijke reserveringen (Kastelenakkers en het Klenckerveld) uit het vorige Natuurbeheerplan besproken en opgenomen in de tekst van het Natuurbeheerplan 2023. Indiener wil vragen om deze reservering te continueren en op te nemen in de tekst van het Natuurbeheerplan 2025. De gebiedsprocessen lopen immers nog. Bestuurlijke reservering: Het Klenckerveld 12,80 ha.

2) Ecologische Verbindingen Fochteloërveen. Naast het NBP 2025 is ook de NNN kaart ter inzage gelegd. De kracht van het Natuur Netwerk Nederland wordt gevonden door het realiseren van ecologische verbindingen tussen gebieden. Het is goed om te realiseren dat het gehele Fochteloërveen op dit moment geïsoleerd in het landschap ligt en dat op dit moment robuuste verbindingen naar omliggende natuurgebieden ontbreken. Indiener wil hier graag specifiek aandacht voor vragen. Goed functionerende ecologische verbindingzones van voldoende omvang zijn essentieel voor het goed laten functioneren van het NNN.

3) Ambitiekaart

Een perceel (akker) dat aan drie zijden wordt omsloten door bestaande natuur en essentieel is voor het herstel van de hydrologie van de aangrenzende natuur en is gelegen binnen het NNN (zie kaart NNN2022 en NNN2024) maar staat niet als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' op de ambitiekaart. Indiener wil vragen om de Ambitiekaart behorend bij het Natuurbeheerplan 2025 aan te passen en het perceel als N00.01 te vermelden op de kaart. Op het

verbinding, maar wel een verbinding. Momenteel loopt er een evaluatie naar het functioneren van de ecologische verbindingen. Wij nemen daarin de aandachtspunten van indiener mee.

3) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.

4) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

onderstaande kaartje is het bewuste aan drie zijden door natuur ingesloten en met rood omrande perceel te zien dat gelegen is aan de zuidrand van het Drents Friese Wold (tussen Ten Darpe en Diever).

4) Beheertypenkaart

Indiener heeft de beheertypenkaart gecontroleerd en wil vragen om de volgende wijzigingen te verwerken in de kaart om deze meer in lijn te kunnen brengen met de daadwerkelijke situatie in het terrein:

Fochteloërveen (oost)

Indiener heeft het kaartbeeld in de deelgebieden Stallaan, Esmeergebied, Norger Petgaten en Schuilhoeve gecontroleerd. In dit deelgebied zijn er in het kader van het project Dutch Crane Resort in 2013 inrichtingsmaatregelen uitgevoerd. Op basis van de aanwezige kwalificerende soorten, bodemkaart en AHN komt indiener tot het bijgevoegde en daarmee geactualiseerde kaartbeeld.

Fochteloërveen (west)

Voor de actualisatie van het kaartbeeld van het westelijke deel van het Fochteloërveen komt indiener tot de conclusie dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in de verschillende beheertypen, te weten naar een groter areaal Ruigteveld N12.06 en een deel Hoogveen dat getypeerd kan worden als Vochtige heide N06.04. Op het bijgevoegde kaartbeeld zijn de verschuivingen ingetekend.

Leggelderveld

In het Leggelderveld zijn drie jaar geleden natuurherstelmaatregelen uitgevoerd, de vegetatie heeft zich inmiddels goed kunnen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

ontwikkelen. Op basis van de actuele situatie in het terrein komt indiener tot de volgende detaillering in vak en afdelingen. De beheertypenkaart correspondeert nog niet met de actuele situatie. Indiener wil dan ook vragen om de voorgestelde wijzigingen te verwerken in de kaart.

Leggelderveld (Calduran)

Een deel van de zandwinning in Smilde (noordzijde Leggelderveld) is overgedragen aan Natuurmonumenten; op de kaart zijn de vakken 11F en 11H toegevoegd en gewijzigd en hebben het beheertype Zoete plas. Indiener wil vragen om het beheertype van het bos rondom 11H te wijzigen van het type N16.03 Droog bos met productie naar het beheertype N1 5.02 Dennen eiken- beukenbos en het daarmee aan te laten sluiten aan het omliggende areaal va hetzelfde beheertype. Tevens heeft indiener een nadere detaillering kunnen aanbrenge voor de oeverzone. De vakken 031 206 en 031 07 zijn opgesplitst in N06.04 Vochtige heide en N07.01 Droge heide. Vak 118 is N07.01 Droge heide geworden en 11A N04.02 Zoete plas.

NP Dwingelderveld

Op basis van monitoringsgegevens en de kwalitatieve beoordeling komt indiener tot de conclusie dat een deel van het perceel dat is gelegen bij de Davidshoeve gekwalificeerd kan worden als het beheertype N11.01 Droog schraalland. Indiener wil vragen om deze wijziging te verwerken in de beheertypenkaart.

Holtingerveld

In 2024 worden de Ootmaanlanden ingericht door Provincie/Prolander. De planning is gericht op een opleverdatum

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

van december 2024. Prolander zal hier nog een revisie-tekening voor vervaardigen. Het project is gericht op het herstel van N10.01 Nat schraalland en N10.02 Vochtig hooiland. Vanaf het groeiseizoen 2025 zal indiener het daarvoor benodigde (duurdere) beheer gaan uitvoeren. Indiener wil dan ook vragen om de beheertypen-kaart te wijzigen naar de beheertypen in de te verwachten situatie na inrichting en op te nemen in het NBP 2025. Inclusief het perceel 111F04, aangezien er voor dit perceel reeds functieverandering heeft plaatsgevonden.

Holtingerveld (Uffelterveen)

In het kader van natuurherstel is er in het Uffelterveen bos verwijderd waardoor op basis van de actuele situatie het beheertype verandert naar N06.04 Vochtige heide. Zie bijgevoegd kaartbeeld.

Holtingerveld (Grote Startbaan)

Door de uitvoering van natuurherstel-maatregelen op de Grote Startbaan is het areaal van het beheertype N11.01 Droog schraalgrasland uitgebreid. Op het bijgevoegde kaartbeeld wordt de actuele situatie weergegeven.

Holtingerveld (Wapserveense Bovenleiding)

Op het bijgevoegde eerstvolgende kaartbeeld van de noordzijde Holtingerveld (nabij Wapserveen) ligt een oude akker 12/R. Dit perceel wordt beheerd als kruidenrijk en faunarijk grasland. Indiener wil dan ook vragen om dit te wijzigen in het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. 12/T01 staat op de NBP kaart als N16.03 Droog bos met productie. Natuurmonumenten heeft dit

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>perceel recent aangekocht en het bosperceel wordt beheerd als het beheertype N15.02 Dennen eiken- beukenbos. 12/T02 behoort ook bij deze aankoop. Het laat zich echter niet kwalificeren als heide en indiener wil vragen om dit perceel als N12.02 op de kaart te vermelden.</p> <p>Mantingerveld In 2023 is de inrichting van het Mekelmeerseveen afgerond. De wijzigingen zijn inmiddels verwerkt in een actueel kaartbeeld. De vakken en afdelingen zijn aangepast en het juiste beheertype is bepaald. Indiener wil vragen om het kaartbeeld te verwerken in het NBP 2025.</p>		
<p>05 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Per toeval kwam indiener erachter dat diens perceel op het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 is opgenomen en dat de provincie voornemens is om dit perceel aan te sluiten bij het Natuurnetwerk Nederland.</p> <p>Het gaat om het perceel met kadastrale aanduiding: ASNOO-W-2094 alsmede ook perceel met kadastrale aanduiding: ASNOO-W-2093 welke eigendom zijn van zwager en schoonzus van indiener.</p> <p>Bij deze dient indiener een zienswijze in om de genoemde percelen uit het NNN-netwerk te halen met de volgende redenen:</p> <p>1) Indiener is als eigenaar niet gekend en op de hoogte gesteld van het besluit om deze percelen toe te voegen aan het NNN netwerk.</p>	<p>De percelen van indiener liggen aan de rand van het natuurgebiedje rondom het Anreepdiep. Dit gebied is onderdeel van het NNN. In het voortraject zijn percelen van de gemeente Assen aan het gebied toegevoegd. Met deze toevoeging is per ongeluk ook het perceel van indiener meegenomen. Dit is een ommissie.</p> <p>Provincie gaat mee in het verzoek van indiener en haalt het perceel uit de begrenzing van het NNN.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>2) Indiener is voornemens en bezig om het bestemmingsplan te wijzigen van agrarische grond naar deels bouwgrond. Als er een stempel Natuurnetwerk Nederland op ligt worden de kansen hiervoor behoorlijk bemoeilijkt. De gemeente Assen heeft al te kennen gegeven dat de kans wat kleiner is omdat de percelen (volgens NNN-kaart 2022) tegen een NNN gebied aan ligt.</p> <p>Kort samengevat: Indiener is tegen het besluit om de genoemde percelen (voordat het bestemmingsplan is gewijzigd) toe te voegen tot het Natuurnetwerk Nederland en wil dat dit besluit wordt herzien.</p>		
<p>06 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Per toeval kwam indiener erachter dat diens perceel op het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024 is opgenomen en dat de provincie voornemens is om dit perceel aan te sluiten bij het Natuurwerk Nederland.</p> <p>Het gaat om het perceel met kadastrale aanduiding: ASNOO-W-2093 alsmede ook perceel met kadastrale aanduiding ASNOO-W-2094 welke eigendom is van zwager en schoonzus van indiener.</p> <p>Bij deze dient indiener een zienswijze in om de genoemde percelen uit het NNN-netwerk te halen met de volgende redenen:</p> <p>1) Indiener is als eigenaar niet gekend en op de hoogte gesteld van het besluit om deze percelen toe te voegen aan het NNN netwerk.</p>	<p>De percelen van indiener liggen aan de rand van het natuurgebiedje rondom het Anreperdiep. Dit gebied is onderdeel van het NNN. In het voortraject zijn percelen van de gemeente Assen aan het gebied toegevoegd. Met deze toevoeging is per ongeluk ook het perceel van indiener meegenomen. Dit is een omissie.</p> <p>Provincie gaat mee in het verzoek van indiener en haalt het perceel uit de begrenzing van het NNN.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>2) Indiener is voornemens en bezig om het bestemmingsplan te wijzigen van agrarische grond naar deels bouwgrond. Als er een stempel Natuurwerk Nederland op ligt worden de kansen hiertoe behoorlijk bemoeilijkt. De Gemeente Assen heeft al te kennen gegeven dat de kans wat kleiner is omdat de percelen (volgens NNN-kaart 2022) tegen een NNN-gebied aan liggen.</p> <p>Kort samengevat: Indiener is tegen het besluit om de genoemde percelen (voordat het bestemmingsplan is gewijzigd) toe te voegen tot het Natuurwerk Nederland en wil dat dit besluit wordt herzien.</p> <p>Indiener draagt de natuur een warm hart toe en is ervan overtuigd dat wonen en natuur heel mooi hand in hand kunnen gaan. Indiener spart graag met de provincie over de mogelijkheden voor het gebied.</p>		
<p>07 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Net als elk ander bevoegd gezag, is de provincie verplicht om haar besluitvorming te motiveren. Als de provincie, zoals uit de inleiding hierboven blijkt, niet kan aangeven wanneer en waarom 'de Veldhuizen' ooit in NNN-gebied is opgenomen, dan is dit dus ongemotiveerd geschied. Dit is in strijd met het motiveringsbeginsel, artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De conclusie moet dan worden getrokken, dat bungalowterrein 'de Veldhuizen' niet gemotiveerd in het NNN-gebied is opgenomen.</p> <p>Nu in de nieuwe plannen alsnog de resterende 10% van de kavels zonder enige aankondiging is aangemerkt als onderdeel van het</p>	<p>In 2022 is door deze indiener ook al een zienswijze ingediend. In 2024 is een stukje van het park ten oosten van de weg toegevoegd. Het is een omissie geweest dat dit kleine deel van het bungalowpark niet begrensd was op de NNN-kaart 2022.</p> <p>Reactie 2022 Het bungalowpark de Veldhuizen is al decennialang onderdeel van het NNN, voorheen was het NNN de Ecologische Hoofdstructuur. Het gebied waarin het bungalowpark zich bevindt voldoet aan de criteria die opgesteld zijn voor de begrenzing van het NNN.</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

NNN, brengt indiener nogmaals deze kwestie onder de aandacht van de provincie, door het indienen van deze zienswijze.

Het heeft er alle schijn van dat de provincie geprobeerd heeft om zich op onjuiste wijze toegang te verschaffen tot de eigendomsrechten van grondbezitters in de gemeente Midden-Drenthe. Wanneer de provincie dergelijke keuzes toch maakt, dan past het de provincie ook om daarin alle belangen af te wegen. Te denken valt aan belangen zoals:

- Al decennia lang bestaat hier een situatie van 'gedoogd wonen'. Met het oog op woningnood, investeringen, verkoopbaarheid enzovoorts is het van het grootste belang dat aan de bewoners duidelijkheid wordt geboden op dit gebied.
- 'Vitale Vakantieparken Drenthe' heeft reeds vastgesteld dat “de Veldhuizen” onvoldoende vitaliteit en perspectief biedt om te kunnen transformeren naar recreatief gebruik. Ook de ‘Gebiedsanalyse van Hoogersmilde’, welke is vastgelegd in het gelijknamige rapport, duidt in dezelfde richting.
- De gebiedsvisie geeft bovendien aan dat er in deze buurt reeds meer dan voldoende recreatiewoningen staan. Er dient een goede balans te worden nagestreefd tussen recreatie, wonen en natuur.
- Indien hier gehandhaafd gaat worden op recreatief gebruik, bestaat er grote kans op relatief veel leegstand en daarmee gepaard gaande verloedering en aantasting van onze natuur.
- Bij permanente bewoning kunnen er betere regels opgelegd worden voor verschillende vormen van natuurbehoud.
- De Wethouder van Midden-Drenthe stelt zich op het standpunt dat permanente bewoning in natuurgebied “moeilijk inpasbaar”

Het NNN bestaat niet alleen uit bosgebieden en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN of bijzondere ecologische waarden hebben. Zo kunnen agrarische gronden, recreatieterreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het bestemmingsplan is aangegeven, de gebruiksruimte bepaalt. De huidige begrenzing van het NNN vormt ook geen belemmering voor de woonfunctie die voor dit bungalowpark van toepassing is.

Reactie 2024

Afgelopen jaren zijn er diverse gesprekken gevoerd met indiener alsmede vertegenwoordigers van het bungalowpark de Veldhuizen. In deze gesprekken is uitleg gegeven over de totstandkoming van de NNN-kaart. In deze gesprekken is ook de fout ontdekt m.b.t. de intekening van het bungalowpark. Deze omissie is met de nieuwe NNN-kaart 2024 opgelost. Zoals in de reactie van 2022 is aangegeven is het park al decennialang onderdeel van het NNN vanwege de samenhang met het aangrenzend Natura 2000 gebied Drents-Friese Wold. Deze natuurwaarden worden door indiener (en vertegenwoordigers in de gesprekken) onderstreept. Het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) bepaalt de gebruiksruimte. Het NNN vormt geen belemmering voor het gedogen van de woonfunctie die voor dit bungalowpark van toepassing is.

Formele omzetting naar permanent wonen wordt niet per definitie belemmerd door het NNN, maar vereist wel dat dit gepaard gaat

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>is. Wil er op enig moment dus sprake kunnen zijn van permanente bewoning van de bungalows op 'de Veldhuizen', dan is het voor alle bewoners van groot belang dat het gehele gebied 'de Veldhuizen' buiten het NNN blijft.</p> <p>Deze belangen zijn bekend, er is dus strijdigheid met artikel 3:4, eerste lid van de Awb. Mocht het enige belang van de provincie zijn dat zij wil voldoen aan bepaalde quota voor het NNN, dan wordt 'de Veldhuizen' onevenredig hard getroffen door de huidige werkwijze van de provincie. Het voorgenomen besluit staat daarmee ook in geen verhouding tot het doel wat de provincie voor ogen heeft en zoals bedoeld in artikel 3:4. tweede lid Awb. Dit mag op z'n minst een vreemde vorm van betrouwbaar besturen genoemd worden.</p> <p>Indien de provincie het nodig acht om 'de Veldhuizen' op te nemen in het NNN-gebied, dan vindt indiener het een betere oplossing om op zeer korte termijn in overleg te treden met alle grondeigenaren aldaar. Door het huidige gebrek aan duidelijkheid tekent zich nu al een onwenselijke ontwikkeling af in dit waardevolle stuk natuur. De toenemende belangstelling van investeerders, kavelsplitsingen en het overmatig kappen van bomen, zetten het terrein, grenzend aan het kostbare Natura2000-gebied, daardoor steeds meer onder druk.</p>	<p>met een kwaliteitsimpuls voor natuur en goede borging daarvan. Dit wordt gedaan juist om de (negatieve) ontwikkeling die door indiener geschetst worden te voorkomen.</p> <p>Overigens merkt de provincie op dat uit de wet volgt dat er slechts zeer beperkt de ruimte is voor een belangenafweging zodra er sprake is van een gebied dat op basis van een ecologische beoordeling moet worden aangemerkt als NNN.</p>	
08		
Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
Hierbij wil indiener een zienswijze indienen tegen het voornemen van de provincie Drenthe om een stuk van diens grond in te tekenen als onderdeel van het Natuurnetwerk (NNN). Het betreft een deel van het kadastrale perceel DGLOO L 30. Zie bijlage 1.	Ten eerste merkt de provincie op dat zij vanuit landelijke wetgeving verplicht is om het NNN aan te wijzen. Het gaat om een gerechtvaardigde regulering van het eigendom van indiener. Om	Geen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Indiener is van mening dat diens eigendomsrechten gerespecteerd dienen te worden en dat het zonder diens instemming intekenen van diens grond als onderdeel van het Natuurnetwerk niet rechtmatig is.</p> <p>Als eigenaar heeft hij het recht om zelf te beslissen over het gebruik en de bestemming van diens grond.</p> <p>Indiener verzoekt dan ook om diens grond niet op te nemen in het Natuurnetwerk en diens eigendomsrechten te respecteren. Mocht de provincie verdere informatie nodig hebben met betrekking tot het bezwaar van indiener, dan is hij bereid om deze te verstrekken.</p>	<p>deze reden leidt de zienswijze van indiener niet tot aanpassing van de NNN-kaart.</p> <p>Deze aanpassing van het NNN houdt daarnaast verband met kap van bosstrook die onderdeel was van het NNN. Als onderdeel van de kapvergunning is overeengekomen de oppervlakte bos te compenseren op een deel van het genoemde kadastrale perceel van indiener, direct grenzend aan het bestaand bos (NNN).</p> <p>Destijds is de NNN-begrenzing niet aangepast, waardoor de reeds gekapte bosstrook, inmiddels landbouwgrond nog in het NNN lag. Dit is nu aangepast zodat de NNN-begrenzing overeenkomt met het gecompenseerde bos.</p> <p>Gelet op de afspraken m.b.t. de kapvergunning wordt het voorstel van indiener om het desbetreffende perceel te verwijderen van de NNN-kaart 2024 niet gehonoreerd.</p>	
<p>09 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Sinds 2014 en op grotere schaal sinds 2016 werkt indiener, met buurvrouw aan natuurontwikkeling. Het gaat, sinds recente splitsing, om percelen 2505, 2494 en 2639, in totaal ca zeven hectare.</p> <p>Graag zou indiener de bestemming van deze percelen veranderen van 'agrarisch' naar 'natuur', afhankelijk van de (subsidie-)mogelijkheden. Belangrijkste motivatie is de noodzaak te werken naar meer</p>	<p>De provincie waardeert het dat indiener zelf een perceel agrarische grond heeft omgevormd naar natuur. Uit de meegestuurde stukken (inventarisatie) kunnen wij lezen dat de natuurontwikkeling al mooie successen heeft opgeleverd. Provincie gaat graag in gesprek met de eigenaar over de mogelijkheden om de natuur voor de “eeuwigheid” te borgen.</p> <p>Gelet op de criteria die de provincie hanteert voor de NNN-begrenzing, komen de percelen van indiener echter niet in</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>natuur, ook lokaal en op kleine schaal, buiten NNN. Er is al sprake van een opmerkelijke ontwikkeling van structuurvariatie en biodiversiteit, die indiener graag voor de eeuwigheid wil borgen.</p> <p>Bijgevoegd is een verslag van een recente inventarisatie van het gebied, die alle drie de genoemde percelen betreft.</p> <p>De eigenaar van 2494 en 2639 zou graag een mondelinge afspraak maken voor het delen van haar zienswijze en bij deze gelegenheid ook informatie verkrijgen over de mogelijkheden die door de Provincie worden overwogen. Bij die gelegenheid sluit indiener graag aan.</p>	<p>aanmerking om op te nemen in het NNN. De afstand tot bestaande NNN is circa 1 kilometer, waarbij de snelweg A28 en het Noord-Willemskanaal grote barrières zijn. Dit sluit niet aan bij de provinciale doelstelling van een robuust natuursysteem.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	
<p>10 Gemeente Westerveld</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>1) Ontwerp NBP 2025</p> <p>Het ontwerp NBP 2025 is op een aantal punten geactualiseerd ten opzichte van het vorige NBP 2023. De wijziging in beheertypen van het ontwerp NBP 2025 zijn gemaakt op verzoek van natuurbeheerders. Uit de stukken wordt niet duidelijk of andere belangen ook zijn gewogen. Doordat de kaarten onvoldoende duidelijk zijn, is niet duidelijk welke wijzigingen zijn gemaakt en wat deze voor gevolgen hebben.</p> <p>De vraag is of de wijzigingen invloed hebben op de omgeving of het actuele gebruik van de percelen en de bruikbaarheid voor de landbouw in de toekomst (denk aan pachtcontracten). Graag zou indiener van de provincie leesbare kaarten en een onderbouwing ontvangen op basis van welke belangen en afweging de wijzigingen</p>	<p>1) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p> <p>2) Over dit punt is een mail gestuurd naar de gemeente Westerveld. De gemeente heeft een individuele reactie gegeven in de Commissie Landelijk Gebied (CLG) op het ontwerp NBP 2023 en de ontwerp NNN-kaart 2022. Wij hebben destijds aangegeven dat individuele reactie niet worden meegenomen. Gemeente Westerveld zit namens de Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) in de CLG. Voor het geven van een individuele reactie (zienswijze) hebben wij verwezen naar de ter inzagelegging periode (29 april t/m 9 juni 2022). De gemeente Westerveld heeft vervolgens een zienswijze op</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

van (natuur)beheertypen op de beheertypenkaart en de ambitiekaart zijn doorgevoerd en of deze zijn getoetst aan het omgevingsplan van de gemeente.

2) Indiener wil de provincie wijzen op het feit dat er aan haar, naar aanleiding van de in 2022 ten onrechte ter zijde gelegde inspraak van de VDG en haar eigen zienswijze, is toegezegd dat de volgende punten in het opstellen van de nieuwe plannen zouden worden meegenomen.

3) Wijziging beheertypenkaart

Helaas zijn de aangeleverde kaarten die ter inzage zijn gelegd niet zo te vergroten dat alle wijzigingen zichtbaar zijn. Hierdoor is het voor indiener niet goed na te gaan wat alle wijzigingen inhouden. Indiener verzoekt de stukken nogmaals ter inzage te leggen met leesbare kaarten. Als de wijzigingen gevolgen hebben voor omliggende functies of extra externe werking hebben, zou daarover ook met andere organisaties in het gebied een belangenafweging moeten worden gemaakt. Als gemeente is indiener niet benaderd en is ook niet uit de tekst op te maken wie daar voor benaderd zijn. Als dit niet heeft plaatsgevonden, vraagt indiener de provincie dit alsnog te doen en deze afweging bij te voegen aan de stukken. Daarnaast zou worden nagegaan of de wijzigingen passend zijn binnen het gemeentelijke omgevingsplan. Dit was in de het vorige beheerplan 2023 niet altijd het geval. Uit de aangeleverde stukken kan indiener niet opmaken of deze toetsing heeft plaatsgevonden. Zo niet, vraagt indiener de provincie dit alsnog te doen en dit duidelijk te omschrijven.

het ontwerp NBP 2023 ingediend. Deze en alle andere zienswijzen zijn beantwoord in de Nota van Antwoord NBP 2023.

3) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.

4) Uit de reactie van indiener maakt de provincie op dat het indiener niet duidelijk is wat het doel van het NNN is. De provincie heeft de wettelijke taak om planten en dieren te beschermen. Dat is vastgelegd in de Omgevingswet. Deze wet regelt dat de provincies ter bescherming van bijzondere soorten een landelijk samenhangend stelsel van natuurgebieden moet begrenzen én beschermen, het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Er is daarbij geen ruimte voor een belangenafweging.

Het NNN bestaat in Drenthe niet alleen uit bos- en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN of bijzondere ecologische waarden hebben. Zo kunnen agrarische gronden, recreatieterreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het omgevingsplan is aangegeven, de gebruiksruimte bepaalt.

Aanwijzing betekent dus niet direct dat het natuur is. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking. Wijzigingen op de ontwerp NNN-kaart 2024 zijn op verzoek van eigenaren die zelf natuur willen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

4) Wijziging NNN kaart en beantwoording zienswijzen

In de tekst wordt niet aangegeven dat de NNN gebieden een externe werking hebben door beschermde soorten of watermaatregelen of kunnen krijgen op omliggende functies. Het is onduidelijk wat de gevolgen zijn als op verzoek van de natuurorganisaties nieuwe gebieden worden toegevoegd met mogelijk stikstofgevoelige natuur die effect heeft op andere functies in het gebied. Indiener vraagt de provincie inzichtelijk te maken hoe zij een belangenafweging op dit punt heeft meegenomen in de stukken. Als de belangenafweging niet heeft plaatsgevonden, vraagt indiener de provincie deze alsnog met betrokken partijen te maken. Op de NNN kaart is aangegeven dat gronden in de gemeente die nu nog een agrarische bestemming en gebruik kennen door de provincie zijn aangewezen als natuur. Ook in eerdere zienswijzen heeft de gemeente Westerveld al aangegeven dat het cultuurhistorische gebruik van gronden voor de gemeente van belang is en moet worden gewogen. Immers het cultuurhistorisch gebruik vertelt het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van het landschap waarvoor bezoekers naar de gemeente Westerveld komen.

5) Ook dit jaar valt het indiener op dat de ambitiekaart niet vanuit de integraliteit is ingevuld, maar eenzijdig met de ambitie op natuur. In de optiek van indiener zou de aanduiding niet zondermeer natuur moeten zijn. Deze aanduiding biedt te weinig integrale kansen en geeft ook geen ruimte, gezien de huidige ontwikkelingen in de wereld voor het verweven van functies en het behoud van landbouwgronden om onze eigen voedselvoorziening te kunnen waarborgen.

ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan de provinciale natuurdoelen.

5) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.

6) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.

7) De provincie is van mening dat de procedure van de ontwerp NNN-kaart 2024 op juiste manier heeft plaatsgevonden. Het niet vaststellen van de NNN-kaart 2024 is daarom niet aan de orde.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Als gemeente hecht indiener waarde aan de samenhang en balans tussen mensen, natuur, landschap, wonen en werken. De verbreding van de klimaat- en waterdoelen kunnen ook financieel bijdragen aan de opgaven die er liggen in het landelijk gebied. Belangrijk is om draagvlak te vinden voor de te nemen maatregelen vanuit de gemeente en de inwoners. De gemeente ziet meerwaarde in meervoudig ruimtegebruik. Om op die manier de ruimtelijke impact van de vele grote opgaven zoveel als mogelijk te beperken. De gemeente Westerveld en haar inwoners praten graag mee over het woon- en leefklimaat in hun gemeente. Het is immers onze achtertuin waarbinnen de ontwikkelingen zich afspelen.

Samenvattend hecht de gemeente Westerveld waarde aan cultuurhistorie en meervoudig ruimtegebruik en zal agrarische gronden dan ook niet zondermeer omzetten naar natuurgronden. In eerdere NNN projecten is binnen de gemeente inmiddels succesvol gewerkt met een nevenbestemming.

6) Verzoek aan de provincie

Focus voor natuur op ecologische aspecten in bestaande ruimtelijke bestemmingen en niet op het ruimtelijke aspect (omzetting naar natuur). Maak ecologische verbindingzones mogelijk door verruiming van de begrenzing van Agrarisch natuur en landschapsbeheer (ANLb) gebieden en verruiming van de subsidievoorwaarden Subsidie Kwaliteitsimpuls Natuur en landschap (SKNL) en subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en sluit geen gebieden uit. Ook niet omdat het nu technisch lastig uitvoerbaar is door de verschillen in digitale kaarten.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Maak die subsidies - binnen de begrenzing van het natuurnetwerk - ook mogelijk voor percelen met de bestemming "agrarisch" voorzien van een nevenaanduiding "natuur". Deze herziening biedt kansen voor agrariërs om hun verdienmodel te verbreden en zal daarom ook kansen bieden voor maatwerk op de bedrijven waar natuur en landbouw steeds meer samen moeten komen. Mooi te zien dat het ANLb nu beschikbaar is voor heel Drenthe en dat er meer budgetten vrij komen voor de uitvoering. Het is van belang dat er nu ook geen gebieden meer worden uitgesloten van de mogelijkheid gebruik te maken van het ANLb. Indiener vraagt de toekomstige budgetten zodanig open te stellen dat de gebieden die recent zijn toegevoegd de achterstand van het niet eerder open stellen kunnen gaan inlopen.

Om volwaardige agrarische bedrijfskeuzes mogelijk te maken is het van belang dat er lange meerjarige contracten (>20 jaar) kunnen worden afgesloten. Benut financieringskansen vanuit het Rijk. Indiener roept de provincie op om te zorgen dat het Natuurbeheerplan 2025 voor het afsluiten van deze meerjarige contracten optimaal ingericht wordt.

Uit de stukken maakt indiener op dat de provincie (in relatie met de opgaven van het Waterschap) op de kaart de ambitie heeft om gronden om te zetten naar natuur juist daar waar sprake is van cultuurhistorisch belangrijke agrarische gebieden. In de tussenliggende periode zou er dan ook geen agrarisch natuurbeheer voor deze percelen kunnen worden afgesloten. Hier zou volgens indiener de ambitie moeten zijn om agrarisch natuurbeheer in te zetten als middel voor zowel het behoud van cultuurhistorisch gebruik als het verhogen van de natuurwaarden. De gronden binnen het natuurnetwerk of aangeduid als nog aan te wijzen als natuur

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

zouden juist landbouw inclusief moeten worden ingericht en niet enkelvoudig als natuur. Net zo goed dat het streven zou moeten zijn om landbouwgronden meer natuur inclusief in te richten. Dit past ook in een strategie om de landbouw te extensiveren en uit de stikstofproblematiek te kunnen komen.

7) Conclusie

Indiener vraagt dan ook het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe (NBP), versie 2025 en de ontwerp Natuurnetwerk Nederland (NNN)-kaart 2024 met bijbehorende stukken niet in huidige vorm vast te stellen, maar de stukken te verduidelijken, een volledige afweging te maken van de belangen en te komen tot een weging waarbij rekening is gehouden met de gemeentelijke omgevingsvisie en met een optimale openstelling van het (agrarisch) natuurbeheer.

Daarnaast verzoekt indiener de provincie het mogelijk te maken om voor gronden binnen het NNN met een agrarische functie met een dubbelbestemming natuur ook mogelijkheden te creëren voor de betreffende subsidies uit het NBP wat de basis is voor subsidieaanvragen voor (agrarisch) natuurbeheer (SVNL) en functieverandering en/of inrichting (SKNL).

Op deze wijze kan volgens indiener veel beter worden ingespeeld op de opgaven die op dit moment op ons af komen en kunnen kansen worden benut voor het opnieuw zichtbaar laten worden van het landschap. In dat kader zou de inzet op aanleg en onderhoud van de landschapselementen een veel grotere rol zou moeten spelen dan het creëren van natuur buiten de natura 2000 gebieden waarvoor het geld voor het onderhoud ook nog niet afdoende is geborgd.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
Indiener kan op basis van de huidige stukken en de situatie rondom de uitstraling van de NNN gebieden zoals deze nu door het Rijk zijn aangegeven niet achter de stukken staan die nu ter inzage liggen.		
11 Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Indiener heeft inzage gehad in het ontwerp NNN 2024. Indiener tekent in deze zienswijze bezwaar aan tegen dit ontwerp.</p> <p>Indiener heeft in een eerder stadium bezwaar gemaakt tegen de inplant van beide aangrenzende bospercelen op agrarische grond. (jaren ongeveer 1994, 2004)</p> <p>Indiener heeft bezwaar gemaakt toen deze bospercelen aangemerkt werden als EHS gebied. Reden: Indiener heeft een agrarisch bedrijf dicht bij deze bospercelen die voorheen een agrarische bestemming hadden. Indiener wil niet dat deze percelen bos, en nu ook bestemming natuur, op enige wijze beperking kunnen veroorzaken voor diens bedrijf.</p> <p>Naast de bospercelen is nu ook een deel van de percelen van indiener ingetekend als NNN gebied in het ontwerp NNN 2024. Indiener maakt bezwaar tegen deze voorgenomen bestemming en de reden is hetzelfde. Namelijk, indiener voorziet dat op termijn diens bedrijf beperkt kan worden door dit besluit. Indiener doelt op ammoniak en stikstof uitstoot. De bospercelen zijn in het verleden al onttrokken aan het agrarisch arsenaal aan gronden, dat wil indiener niet met diens eigen grond zien gebeuren.</p>	<p>De percelen waarover indiener een zienswijze heeft ingediend zijn niet toegevoegd maar juist onttrokken aan het NNN.</p> <p>In het verleden is aangrenzend aan het agrarische bedrijf van indiener bos ontwikkeld. Dit bos is op initiatief van de grondeigenaren aangelegd en toegevoegd aan de Ecologische hoofdstructuur (EHS), de voorganger van het NNN. Echter is het gebied destijds groter ingetekend dan het gerealiseerde bos. Met de huidige wijziging van de NNN-kaart hebben wij de NNN grens terug gelegd tot het bosgebied. Daarmee komen de percelen van indiener buiten het NNN te liggen. Dit is overeenkomstig de wens van indiener.</p> <p>De zienswijze van indiener geeft geen aanleiding om de NNN-begrenzing aan te passen.</p>	Geen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Indiener vindt het wel ver gaan dat de provincie zonder overleg bestemmingen op diens gronden legt. Ook hier maakt indiener bezwaar tegen.</p> <p>Verder heeft indiener, tot afgelopen jaar, een grondgebonden melkveebedrijf gehad. Er is een jonge bedrijfsopvolger die aan duurzaamheidsprogramma's meedoet voor de melkveehouderij. Indiener wil en moet, die hoort bij de huiskavel, zo optimaal mogelijk inzetten voor het bedrijf.</p> <p>Beter zou zijn wanneer de provincie meedacht, over hoe indiener op een nog duurzamer manier kan werken door odenze huiskavel, door b.v. grondruil, te vergroten. Weidegang en het onderhouden van agrarische grond heeft al honderden jaren bijgedragen aan de natuur, zonder dat het een NNN gebied was. Deze bestemming ziet indiener als totaal overbodig.</p>		
<p>12 Gemeente Assen</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Op 2 april jl. heeft indiener een brief ontvangen waarin de provincie indiener informeert over het ontwerpbesluit wijziging omgevingsverordening 2023. Het gaat om het onderdeel werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland. Indiener laat weten dat zij tegen de aanwijzing is van het gebied dat wordt begrensd door de Haar, A28 en de Eysinkweg. Indiener is vooral erg verbaasd over de aanwijzing en gaat er vanuit dat er sprake is van een vergissing die moet worden rechtgezet.</p> <p>De redenen dat indiener het niet eens is met het ontwerpbesluit zijn de volgende:</p>	<p>Op 5 juni is een ambtelijk overleg geweest om de nieuwe NNN-begrenzing vanuit de provincie en de zienswijze vanuit de gemeente te bespreken.</p> <p>De NNN-begrenzing heeft plaatsgevonden n.a.v. het in 2021 heringerichte beekdal van het Witterdiep en omvat een wettelijke beschermde habitatype behorend tot blauwgraslanden. Het boscomplex is in 2003 geplant op basis van een herplantplicht. Deze ligt voor een groot deel in het beekdal.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Het gebied maakt deel uit van de Toeristisch Recreatieve Zone (TRZ) waar de gemeente ruimte wil geven aan (grootschalige) leisure activiteiten. Binnen dit gebied waren onder andere ontwikkeling van het Factory Outlet Centre en ijsbaan voorzien. Deze activiteiten hebben geen doorgang gevonden, maar indiener blijft op zoek naar nieuwe functies in dit gebied. Over de ontwikkelingen in de TRZ zijn in het verleden veelvuldig contacten met de provincie geweest. De aanwijzing van het gebied als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zou in de praktijk betekenen dat er geen enkele leisure activiteit kan plaatsvinden. Dit zou een belemmering betekenen van de economische ontwikkeling van Assen en Drenthe en de doorgroei van de werkgelegenheid.

Los van bovenstaande heeft indiener de grond niet aangekocht om er natuur van te maken. De aanwijzing zou voor de gemeente een aanzienlijke schade met zich meebrengen. Mocht de provincie het besluit doorzetten, dan moeten indiener met de provincie in gesprek over de schade die de gemeente lijdt.

Voor een deel van het gebied heeft indiener met het TT-circuit afspraken gemaakt over het gebruik als overloop parkeerterrein. Vervalt deze mogelijkheid dan heeft dat consequenties voor de bedrijfsvoering van het TT-circuit.

Binnen het aangewezen gebied ligt het voormalige verkeerspark. Dit is eigendom van een nieuwe eigenaar die hier plannen aan het ontwikkelen is. Op dit moment vinden in het gebied paintball activiteiten plaats. Indiener vraagt zich af of de provincie de eigenaar heeft benaderd over het voornemen tot aanwijzing. Bij aanwijzing zal hij zijn plannen niet meer kunnen uitvoeren en schade lijden.

Indiener heeft 4 ontwikkellocaties binnen het begrensde gebied. De locaties in het bos en in het beekdal liggen in het recente ingerichte natuurgebied Witterdiep. De ontwikkeling van het verkeerspark en de ontwikkellocatie tegenover de ingang van de TT-baan liggen hoger op de flank waardoor de impact op de natuurontwikkeling in het beekdal beperkter is. Het uitgangspunt van de nieuwe NNN-begrenzing is het behoud van de natuurontwikkeling in het beekdal (met de blauwgraslanden) en het boscomplex.

Naar aanleiding van de zienswijze van indiener wordt de NNN-begrenzing gedeeltelijk herzien, waarbij het perceel van het voormalig verkeerspark en het perceel tegenover de ingang van het TT circuit uit de begrenzing worden gehaald. De NNN-begrenzing van het beekdal (blauwgraslanden) en het boscomplex blijft behouden.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Een deel van de gronden wordt door indiener verpacht in reguliere pacht. Op deze gronden vindt ook ieder jaar een TT-camping plaats. De aanwijzing kan mogelijk betekenen dat de pacht niet meer mogelijk is of moet worden aangepast. Dit kan ook schade met zich meebrengen. Indiener vraagt zich af of de provincie de pachter als belanghebbende heeft benaderd over het voornemen. Indiener begrijpt dat er op beheerniveau contacten zijn geweest over de aanwezigheid van blauwgrasland en de onlangs aangepaste beekloop van het Witterdiep. Indiener begrijpt dat het blauwgrasland moet worden beschermd. Bij de contacten zijn er geen afspraken gemaakt over de aanwijzing van het gehele gebied. Gelet op het belang van dit ontwikkelingsgebied (TRZ) dat ook bij het college van Gedeputeerde Staten bekend is, had indiener verwacht dat er over een aanwijzing eerst bestuurlijke afstemming zou hebben plaatsgevonden. Indiener ziet overigens bij de stukken geen onderbouwing van het besluit om het gebied aan te wijzen. Ook ontbreekt een belangenafweging.

13
Natuurlijk persoon

Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
De ontwerpwijziging heeft betrekking op de wijziging van de begrenzing van het werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland van de Omgevingsverordening Drenthe 2023. Dit betreft de Natuurnetwerk Nederland-kaart. Op de Natuurnetwerk Nederland-kaart, behorende bij de Omgevingsverordening Drenthe 2023, zijn ten opzichte van de NNN-kaart van 2022 enkele percelen binnen de provincie aangewezen als natuurgebied.	Het agrarische bedrijf van indiener ligt buiten het NNN. De wijzigingen van het NNN zijn op verzoek van de desbetreffende grondeigenaar en passen binnen de provinciale doelen. De wijzigingen hebben geen invloed op de bedrijfsvoering van indiener omdat de NNN in Drenthe geen externe werking heeft.	Geen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Het betreffen onder andere de volgende percelen:

- Gemeente Hogeveen, sectie K, nummers 4485, 1189, 1188, 1187, 1186, 3974 en 5402;
- Gemeente Hogeveen, sectie K, nummers 4160, 829, 828, 4161, 3008, 821, 1756, 1757, 1758 en 1759;
- Gemeente Hogeveen, sectie K, nummer 3901, 519, 2113, 703, 704, 683, 684 en 685;
- Gemeente Hogeveen, sectie L, nummer 675 (onder andere).

Doordat de begrenzing van het NNN wordt uitgebreid met het ontwerpbesluit NNN-kaart 2024, worden ondernemers beperkt in de mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling van hun agrarisch bedrijf. De beschermde status van deze gebieden brengt immers met zich mee dat de landschappelijke waarden niet mogen worden aangetast door bijvoorbeeld ruimtelijke ingrepen dan wel dat de natuur moet worden gecompenseerd. Als gevolg van de aanwijzing van NNN-gebieden, zijn functies die de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied kunnen aantasten of kunnen leiden tot vermindering van kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang tussen gebieden, in beginsel niet toegestaan. Agrarische ontwikkelingen kwalificeren zich veelal als een dergelijke functie. In die zin leidt de aanwijzing van een NNN-gebied tot een extra beperking voor agrarische bedrijven die plannen hebben om te ontwikkelen. Daarnaast leidt deze wijziging tot administratieve lasten. Ondernemers dienen namelijk in het omgevingsplan of projectbesluit te onderbouwen hoe wezenlijke kenmerken en waarden worden beschermd en hoe negatieve effecten worden voorkomen. Deze administratieve lasten gaan veelal gepaard met

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>extra kosten die gemaakt moeten worden. Kortom: de aanwijzing brengt opnieuw beperkingen met zich mee voor agrariërs, waar zij op moeten anticiperen.</p> <p>Ondanks dat het agrarisch bedrijf van indiener niet is gelegen binnen het gebied dat wordt aangewezen als NNN-gebied, kunnen de consequenties groot zijn. Uitbreiding van het NNN gebied (in het algemeen) kan immers leiden tot financiële belemmeringen, onder andere doordat kredietverstrekkers terughoudend zijn met (grote) financieringsaanvragen, maar ook tot financiële verplichtingen. De aanwijzing van NNN-gebieden doet onschuldig lijken, maar kan een bedreiging vormen voor het voortbestaan van agrarische bedrijven. In het ontwerpbesluit wordt voorbij gegaan aan deze omstandigheid.</p> <p>Conclusie en verzoek</p> <p>Gelet op het voorgaande is indiener van mening dat onvoldoende rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van agrarische bedrijven in de omgeving van de aangewezen NNN-gebieden. Indiener verzoekt om de toekenning van de status 'NNN-gebied' aan gronden in de omgeving in heroverweging te nemen dan wel ongedaan te maken en om duidelijkheid te verschaffen over de gevolgen voor het agrarisch bedrijf te Dalen.</p>		
<p>14 Bosgroep Noord-Oost Nederland</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Zienswijze is opgedeeld in twee delen:</p> <p>1) NBP2025</p>	<p>1) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Zie featureclass “NBP2025_wijzigingsvoorstellen_BG” circa 500 ha aan wijzigingen voor diverse leden. Per wijziging is het voorgesteld type benoemd met een beknopte toelichting. Aanleiding voor de wijzigingen zijn divers, voornamelijk vanwege door omvorming en inrichtingsprojecten en door correcties/verfijning van bestaande beheertypen (bijvoorbeeld op basis van monitoring en veldcontroles).</p> <p>2) NNN Zie featureclass “NNN_wijzigingsvoorstellen_BG” één kleine correctie voor het NNN. In de featureclass is het wijzigingsvoorstel toegelicht.</p> <p>Mocht de provincie ergens vragen over hebben dan is indiener graag bereid e.e.a. toe te lichten.</p> <p>Het GIS-bestand kan niet toegevoegd worden in het digitale formulier en wordt afzonderlijk gemaïld naar post@drenthe.nl</p>	<p>verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p> <p>2) De provincie zal de begrenzing op de NNN-kaart aanpassen zodat de begrenzing de contour van het bos volgt.</p>	
<p>15 Agrarische natuur Drenthe (AND)</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Agrarisch Natuur Drenthe (hierna indiener) dient hierbij de zienswijze in op het Ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2025 en het ontwerp Natuurnetwerk Nederland (NNN)-kaart 2025. Verbind sectoraal provinciaal beleid met integrale landelijke context: Vooraf enkele algemene beleidsopmerkingen bij Ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2025 en het ontwerp</p>	<p>De zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Natuurnetwerk Nederland (NNN)-kaart 2025 (hierna gezamenlijk behandeld).

Er staat veel te gebeuren in Nederland: waterkwaliteit verbeteren, voorbereiden op klimaatverandering én de landbouw verder verduurzamen. Sinds 2016 werkt de regeling Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). In dit nieuwe stelsel kregen agrarische collectieven een centrale rol. Zelfsturing is leidend en boeren doen vrijwillig mee. En wat blijkt? Dat werkt! Lage kosten (AND: 16,67% overhead), meer winst voor natuur en landschap en veel animo bij Drentse boeren om mee te doen. Er zijn in het hele land wachtlijsten. Wing is gevraagd door het ministerie van LNV en provincies om een studie te doen naar de doorontwikkeling van BoerenNatuur en de agrarische collectieven in de context van de transitie landelijk gebied. Medio mei 2024 publiceerde Wing dit rapport waarin het belang van de collectieven wordt onderstreept: "Met de agrarische collectieven heeft de overheid goud in handen. Ze mag dit meer beseffen en er naar handelen. Collectieven zijn de dragers van de transitie van het landelijk gebied. (...) Zij helpen boeren om landbouw en natuur te verbinden op hun bedrijf en de overheid om de natuur- en landschapsdoelen in het landelijk gebied te realiseren. (...) Hun rol is succesvol en kan steviger gewaardeerd worden."

Het platteland bevindt zich in een impasse. Het vraagt lef om in te spelen op de trends en ontwikkelingen die gewenst zijn om het landschap verantwoord te benutten voor al haar gestapelde functies. De landbouw is een grote speler en levert een grote bijdrage aan het behoud van het (cultuur)landschap waardoor weloverwogen keuzes noodzakelijk zijn om het (sociaal) draagvlak

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

en het (natuurinclusief) beheer in het gebied te behouden en te versterken.

Het Nationale Programma Landelijk gebied (NPLG) laat zien dat er grote vraagstukken zijn op het gebied van klimaat, stikstof, water en verduurzaming van de landbouw. Het Rijk wil hiervoor het ANLb versterkt toepassen rondom de Natura 2000-gebieden.

De provincie Drenthe is actief in het vertalen van de landelijke NPLG naar de Drentse context in het DPLG en ziet de meerwaarde van het ANLb ook. Met het voorliggende NBP wordt bepaald waar en hoe het ANLb ingezet kan worden. Echter het voorliggende NBP maakt een minimale koppeling met de actuele vraagstukken en houdt hoofdzakelijk vast aan de uitgangspunten van 10-15 jaar geleden terwijl het Rijk adviseert het ANLb ook integraal toe te passen in de overgangszones van Natura2000 gebieden.

Indiener hecht er waarde aan dat in de voorliggende beleids- c.q. uitvoeringsdocumenten een koppeling gemaakt wordt met de actuele vraagstukken. Als het Rijk middelen beschikbaar stelt om het DPLG uit te voeren, moeten de voorliggende beleidsstukken het proces om toekomstbestendige landbouw te faciliteren niet onnodig vertragen. Als er overgangsgebieden komen dan is invulling daarvan met agrarisch natuurbeheer van groot belang. Dit vergroot de handelingsalternatieven voor agrarische ondernemers én brengt meer samenhang tussen natuur in het NNN en daarbuiten.

Advies: verwerk het transitiepad extensivering én de overgangszones als specifieke toepassingscategorieën voor agrarisch natuur-, landschap- en waterbeheer (met eigen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

aanvullende middelen); de uitwerking van de exacte locaties wordt in het DPLG uitgewerkt

Door de huidige verwoording in het NBP wordt een harde scheiding weergegeven tussen natuur en landbouw-gronden waarbij het onbedoeld doet voorkomen dat natuur niet beheerd kan worden door agrariërs en/of particuliere grondeigenaren. Ter illustratie: de titel kan ook "Ontwerp (Agrarisch) Natuurbeheerplan" heten. De praktijkervaringen vanuit onze deelnemers (zie Voortgangsrapportage beheerjaar 2023 van AND) laten juist zien dat landbouw en natuur hand in hand kunnen gaan. Met hart voor natuur én het boeren brengen zij natuur inclusief ondernemen in de praktijk en spelen in op een duurzame toekomst.

Maar hoe is de gewenste transitie naar een toekomstbestendige Drentse landbouw mogelijk voor Drentse agrariërs als steeds meer landbouwgrond wordt afgenomen? Hoe kunnen boeren nog kiezen voor natuur als op "om te vormen percelen voor natuur" geen agrarisch natuurbeheer in de vorm van ANLb is toegestaan in het NBP, en daarmee een zachte overgang tussen landbouw en natuur wordt geblokkeerd

Juist de overgangsgebieden en ruilgronden van Prolander lenen zich voor de Drentse Opgave. Door als overheid mee te gaan bewegen met haar inwonende grondeigenaren openen er mogelijkheden om landbouw en natuur lokaal te verbinden. Door de huidige blokkade op te heffen kunnen belangrijke natuurlijke verbindingen worden gerealiseerd tussen landbouw en natuur waardoor een robuust natuur netwerk kan ontstaan van aaneengeschakelde natuurgebieden.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

In het bijzonder vraagt indiener om het beëindigen van het omvormen van landbouwgronden tot natuur buiten de NNN (label ambitienatuur). D e landbouwgronden zijn hard nodig om de boer van de toekomst de kans te bieden om te extensiveren en om een verdienmodel op te bouwen met het scheppen van natuurwaarden. Daarnaast zijn gronden die momenteel in eigendom van Prolander zijn ook hard nodig om voldoende grondgebondenheid te realiseren.

Door de plaatselijke agrari ers zeggenschap te geven/laten behouden over hun omgeving, sterkt het draagvlak voor (cultuur)natuurbehoud en is er 24/7 een beheerder nabij. Juist door de verantwoordelijkheid van het landschap-sbeheer bij de landeigenaar te behouden, wordt deze ondernemer gestimuleerd om langjarige duurzame investeringen te doen in het landschap teneinde zijn bedrijf natuur inclusief te kunnen maken met voldoende grondgebondenheid.

Advies: regulier Natuurbeheer is afhankelijk van overheidssubsidie en dreigt verloren te gaan als subsidiestromen wegvallen; behoud in het landschap daarom zoveel mogelijk agrarische gronden. Door te investeren in gecombineerde verdienmodellen (zoals agrarisch + natuur) worden toekomstbestendige (betaalbare en gedragen) investeringen gedaan in het landschap.

Advies: gebiedsprocessen en hervorkaveling duren lang. Prolander beheert hiervoor veel ruilgronden namens de provincie. Deze ruilgronden kunnen door de provincie goed ingezet worden voor hun missie om natuurinclusief ondernemen te stimuleren (en het goede voorbeeld te geven). Zolang de gronden op naam staan van Prolander, adviseert indiener om een duurzaamheidsparagraaf op te

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

nemen bij de verpachting en het perceel onder te brengen in de subsidiabele oppervlakte van ANLb

Het NBP vermeldt dat het geen bindende regels of verplichtingen voor burgers bevat. Echter de labelling voor ambitienatuur heeft wel degelijk gevolgen voor de agrarische grondeigenaar (=burger) door onder meer het uitsluiten van agrarisch natuurbeheer (ANLb). Indiener heeft sterk de indruk dat nu en in eerdere jaren lang niet alle betrokken grondeigenaren verzocht hebben om hun landbouwgrond “om te vormen naar natuur”. Aan de vooravond van een ingrijpende transitie in de landbouw waarbij zorgvuldigheid en vertrouwen het proces moeten dragen, meent indiener dat het belangrijk is om alle belanghebbenden nadrukkelijk uit te nodigen om kennis te nemen van het NBP en desgewenst een zienswijze in te dienen.

Indiener vraagt ons daarom om in het lopende proces een tussenstap te nemen en de ter inzagelegging te verlengen voor individuele belanghebbenden. Zij die te maken krijgen met een wijziging van de status van hun landbouwgrond(en) dienen nadrukkelijk én tijdig individueel geïnformeerd en geattendeerd te worden op de mogelijkheden van het indienen van een zienswijze. Die werkwijze straalt zorgvuldigheid en vertrouwen uit.

Het NBP geeft aan dat het agrarisch natuurbeheer beleidsmonitoring wordt uitgevoerd door de provincie. (Beleidsmonitoring wordt door de Terrein Beherende Organisaties (TBO's) zelf uitgevoerd!) Daarnaast voert AND beheermonitoring uit. Dit betekent dat de provincie, de TBO's en het collectief allen een eigen monitoringssystematiek hebben en uitvoeren. Elke vorm van

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

monitoring heeft zijn eigen doelen maar het is wel gewenst dat data goed te vergelijken zijn en er managementinformatie uit gegenereerd kan worden voor het verbeteren van het beheer. Indiener verzoekt ons om te onderzoeken hoe beleids- en beheermonitoringen te verbinden zijn met het doel om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen om publieke middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten en te verantwoorden.

In het NBP wordt binnen leefgebied Dooradering doelsoorten benoemd die ook (en soms zelfs exclusief) voorkomen binnen leefgebied Open Akkerland. Denk bijvoorbeeld aan kamsalamander en knoflookpad. Het gaat hierbij niet om 1 of 2 focusgebieden, maar deze doelsoorten zijn rijkelijk verspreid binnen leefgebied Open Akkerland.

Helaas mogen de doelsoorten van Leefgebied Dooradering niet worden bediend vanuit leefgebied Open Akkerland. Voor een overzicht van exclusieve doelsoorten uit leefgebied Dooradering die voorkomen in leefgebied Open Akkerland heeft indiener een bijlage I Doelsoorten Dooradering in Leefgebied Open Akkerland toegevoegd.

Indiener vraagt om uitbreiding van het leefgebied Dooradering door dit leefgebied te leggen over het leefgebied Open Akkerland. (Ter inspiratie kan de provincie Groningen als voorbeeld dienen hoe zij het leefgebied Dooradering heeft begrensd).

NBP: "Voor het Agrarisch natuurbeheer (ANLb), als onderdeel van het GLB, zijn landelijk de data van het Agrarisch Areaal Nederland (AAN-laag) geïntegreerd in de Basisregistratie Groot-schalige Topografie (BGT). De (buiten)grenzen van natuurterreinen (natuur-

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

en landschapsbeheertypen) zijn echter ingetekend op basis van de Top10NL kaart. Uit onderzoek is gebleken dat deze begrenzing nog niet ingetekend kan worden in het BGT. Gebruik van verschillende onderleggers bij de intekening leidt echter voor het ANLb tot overlap. Dit heeft veel foutmeldingen en extra uitvoeringslasten tot gevolg.... Om dit uitvoeringsprobleem op te lossen is de keuze gemaakt om buiten het NNN de landschapstypen en kleine beheereenheden niet langer op te nemen op de beheertypen- en ambitiekaart..."

NNN: "Voor het maken van kaarten gebruiken we een topografische kaart als basis. Een topografische kaart geeft het landelijk gebied beter weer dan een kadastrale kaart. De begrenzing van deze topografische kaart kan daarom wat afwijken ten opzichte van de kadastrale kaart."

AND is positief over bovenstaande keuze binnen het NBP. Hierdoor zijn veel foutmeldingen voorkomen voor de toekomst. Echter bij de overige begrenzing tussen natuur- en agrarische grond blijft RVO na intekening foutmeldingen generen.

Indiener vraagt een aanpassing van de perceelsgrenzen in het NBP en het NNN. Indiener voegt zoals ambtelijk afgesproken bijlage II shapefile buiten leefgebied toe van percelen waarbij een aanpassing van de begrenzing noodzakelijk is. Graag is indiener bereid het bestand op perceelniveau nader toe te lichten.

In het Natuurbeheerplan is een instapeis geformuleerd van minimaal eis van 5% dichtheid in clusters binnen het leefgebied Open Akkerland. Deze interpretatie houdt enkel rekening met ANLb beheermaatregelen. In de praktijk stagneert hierdoor de ontwikkeling van nieuwe clusters binnen het leefgebied.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Er is namelijk tijd nodig om voldoende boeren voor deelname in een clusters te interesseren. Daarnaast geldt sinds 2023 dat de agrariërs in het cluster ook in moet spelen op het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) met Conditionaliteiten (waaronder het verplicht braakleggen van 4% van het bouwareaal), de Ecoregeling en het 7e Actieprogramma Nitraat (het verplicht leggen van bufferstroken langs watergangen). Ook de maatregelen uit het Nieuwe GLB scheppen een habitat die tezamen met het ANLb bijdragen aan het versterken van de doelsoorten. Hiermee is in het NBP geen rekening gehouden</p> <p>Indiener vraagt om de dichtheid van 5% als streefcijfer te herdefiniëren en/of bij de interpretatie alle beheermaatregelen ter versterking van de doelsoorten uit het leefgebied Open Akkerland te betrekken.</p>		
<p>16 Gemeente Emmen</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>In de gemeente Emmen zijn ruim 80 percelen die in het Omgevingsplan zijn aangeduid met een woonfunctie, door de provincie aangewezen als behorende tot het Natuur Netwerk Nederland. Dit is naar het oordeel van indiener onjuist. Het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland – gebieden is gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanwezige dier- en plansoorten; • Typen natuurlijke Habitats; 	<p>Het NNN bestaat niet alleen uit bosgebieden en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die een grote natuurwetenschappelijke waarde hebben of een belangrijke functie vervullen in het ecologisch functioneren en de ruimtelijke samenhang van het NNN. Zo kunnen agrarische gronden, recreatie-terreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het omgevingsplan is aangegeven, de gebruiksruimte bepaalt.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

- Leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.

Deze betreffende percelen zijn gesitueerd bij natuurgebieden, waaronder het Natura 2000-gebied Bargerveen. Het is niet bekend of deze percelen (eventueel) geschikt zijn als leefgebied voor het habitattype en/of leefgebied van de soorten, noch voor het herstel van waarden, voor de duurzame bescherming en instandhouding van de aanwezige waarden. De percelen maken ook geen deel uit van het Natura 2000-gebied Bargerveen.

Door de aanwijzing als NNN, zijn de artikelen 3.30 en 3.31 van de Provinciale Omgevingsverordening van toepassing. Dit levert voor de percelen vergaande beperkingen op voor de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

- Artikel 3.30 gaat uit van de omzetting van de aangewezen gronden naar natuur. Het is irreëel dat de woonpercelen op enig moment zullen worden ingericht als natuur en in het Omgevingsplan zullen worden aangewezen als natuur. Er is dus sprake van toekomstige natuurgebieden.
- Artikel 3.31 maakt het aanpassen van de NNN-kaart alleen mogelijk als deze elders wordt gecompenseerd. Dit is voor particuliere eigenaren vrijwel niet haalbaar.

Indiener is van mening dat de provincie onvoldoende onderzoek heeft verricht naar de aanwijzing van deze percelen. Ook is door de provincie onvoldoende gemotiveerd waarom de provincie van mening is dat deze percelen de instandhouding van de natuurlijke Habitats en soorten ten goede komt. De wezenlijke kernwaarden en

De percelen die door de gemeente worden benoemt zijn al jarenlang onderdeel van het NNN. De woonfunctie van de percelen is niet in strijd met de NNN-begrenzing.

Wij hebben de analyse van de gemeente Emmen bekeken. Een deel van de aangedragen percelen wordt van de NNN-kaart 2024 afgehaald. Percelen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN blijven als NNN op de kaart staan.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

waarden zijn voor zover bij indiener bekend niet beschreven. Ook is niet aangegeven waarom de woonpercelen potentiële natuurwaarden hebben.

Participatie

De wetgever vindt dat betrokkenen moeten kunnen meedenken en meepraten over de omgevingsverordening van een provincie. De provincie heeft dan ook een motiveringsplicht (zie artikel 10.3b van het Omgevingsbesluit). Dit betekent dat de provincie participatie moet aantonen. In het participatieverslag moet beschreven worden hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn. Maar ook wat de resultaten hiervan zijn.

Verzoek

Indiener verzoekt de provincie:

- Om 82 percelen in de gemeente Emmen niet aan te wijzen en de NNN-kaart aan te passen zodat deze percelen geen deel meer uitmaken van het NNN. De bedoelde percelen zijn in rood aangegeven op in de bijlage opgenomen kaartanalyse.
- De begrenzing van het werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland van de Omgevingsverordening Drenthe 2023 voor het grondgebied van gemeente Emmen voor de definitieve vaststelling van het ontwerpbesluit, in samenspraak met gemeente Emmen, te onderzoeken, te beoordelen en aan te passen
- Aan te geven hoe de perceeleigenaren betrokken zijn in het participatie-traject.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Graag wil indiener een wijziging doorvoeren:</p> <p>Het perceel 1482 maakt geen onderdeel uit van het natuurnetwerk, het is in gebruik als grasland.</p>	<p>Het NNN bestaat niet alleen uit bosgebieden en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN of bijzondere ecologische waarden hebben. Zo kunnen agrarische gronden, recreatieterreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het omgevingsplan is aangegeven, de gebruikruimte bepaald.</p> <p>De NNN-begrenzing op de gronden van indiener is al jaren ongewijzigd. De begrenzing voldoet aan de criteria voor het begrenzen van het NNN, omdat het perceel omsloten is door NNN, en blijft daarom gehandhaafd.</p>	Geen
18		
Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Op 26 maart 2024 hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2025 (NBP 2025) vastgesteld. In het NBP staat aangegeven waar in Drenthe welke (agrarische) natuur aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Er staat beschreven hoe deze natuur beheerd en gerealiseerd kan worden en welke mogelijkheden er geboden worden voor landschaps- onderhoud. Van 5 april tot en met 16 mei 2024 is er een mogelijkheid om zienswijzes in te dienen.</p> <p>Indiener zou graag zien dat zijn percelen, welke hij in eigendom heeft en aangrenzend liggen, bij het ontwerp Natuurbeheerplan</p>	<p>Aangezien deze zienswijze voor het Natuurbeheerplan 2025 ook betrekking heeft op de NNN-kaart 2024, hebben wij de zienswijze toegevoegd aan deze Nota van Antwoord NNN-kaart 2024.</p> <p>De percelen van indiener grenzen aan het natuurgebied Armweide. Dit gebied was in het verleden onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Uffelte – Ruinen en had als doel meer water te bergen in combinatie met natuurontwikkeling. Het perceel van indiener grenst aan twee zijden aan het NNN. Het perceel draagt bij aan een robuust NNN en voldoet aan de gestelde criteria. De</p>	Aanpassen NNN-kaart 2024

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>toegevoegd worden aan de ambitiekaart. Hierdoor wordt het voor indiener mogelijk gemaakt om op korte termijn te overwegen om zijn percelen om te zetten in natuur. Onderstaande kaart laat de ligging van de percelen van indiener ten opzichte van de huidige kaarten van het natuurplan zien:</p> <p>Kadastraal gaat het om de volgende percelen welke toegevoegd dienen te worden aan het natuurplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruinen K 67 (met uitzondering van erfperceel) - Ruinen K 613 <p>Graag wil indiener ons verzoeken om de betreffende percelen alsnog tot het beheerplan toe te voegen. Indien wij vragen heeft over bovenstaande dan kunnen wij contact met ondergetekende opnemen.</p>	<p>provincie staat positief tegenover het voorstel van indiener op het perceel toe te voegen aan het NNN en om te vormen naar natuur.</p> <p>De provincie gaat graag met indiener in overleg om de inrichting van de te begrenzen percelen verder af te stemmen met de provinciale natuurdoelen.</p>	
<p>19 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Middels deze weg wil indiener een zienswijze indienen voor het perceel Assen AD 66, kadastrale grootte 57950 m².</p> <p>Momenteel heeft het perceel een agrarische bestemming. Middels deze zienswijze wil indiener een verzoek indienen om te kijken naar de mogelijkheden wanneer het perceel de bestemming Natuur zou kunnen krijgen.</p> <p>De motivering hiervan heeft te maken met de omliggende percelen. Op ca 200 meter ten zuiden van perceel Assen AD 66 ligt het Natura2000 gebied 'Drentsche Aa-gebied' en op ca 500 meter ten</p>	<p>Afgelopen jaren zijn er gesprekken geweest met indiener over eventuele begrenzing van enkele percelen als NNN. Het aangedragen perceel was echter geen onderdeel van deze gesprekken.</p> <p>Het perceel ligt geïsoleerd en draagt daarom niet bij aan een robuuster NNN. Hiermee voldoet het perceel niet aan de criteria die de provincie hanteert voor nieuwe begrenzing van het NNN. Provincie gaat dan ook niet mee in het verzoek van indiener om dit perceel te begrenzen.</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>noorden van het perceel ligt het NNN (NatuurNetwerk Nederland) gebied.</p> <p>Er zijn al meerdere gesprekken geweest waarvoor AgriPlaza Makelaars te Tynaarlo voor indiener heeft gesproken met Prolander om te kijken naar de mogelijkheden qua omvormen. Daarnaast heeft de Provincie Drenthe gekeken naar het beoogde natuurbeheertype. Hieruit is gebleken dat de beoogde natuurbeheertype Vochtig hooiland geschikt zou zijn voor perceel Assen AD 66. Dit natuurbeheertype komt meer voor in de Drentse Aa.</p>	<p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	
<p>20 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Middels deze weg zou indiener graag een zienswijze willen indienen voor het perceel Anloo W 79, kadastrale grootte 76800 m².</p> <p>Momenteel heeft circa de helft van het perceel de bestemming Natuur en de overige helft heeft de bestemming Agrarisch – Estdorpenlandschap. Middels deze zienswijze zou indiener graag een verzoek willen indienen om het gehele perceel om te vormen naar de bestemming Natuur.</p> <p>De motivering hiervan heeft te maken met de omliggende percelen. Deze percelen hebben allemaal de bestemming Natuur en het om te vormen perceel ligt in een bosrijk gebied. Hierdoor is het amper tot bijna niet geschikt om perceel Anloo W 79 te gebruiken als bestemming Agrarisch. Tevens ligt het perceel in het NNN (natuurnetwerk Nederland) gebied.</p>	<p>Het perceel van indiener ligt al geruime tijd binnen het NNN. De NNN-begrenzing hoeft daarom niet aangepast te worden. De zienswijze van indiener lijkt zich vooral te richten op het wijzigen van de bestemming. Daarvoor kunt u contact opnemen met de gemeente.</p> <p>In het kader van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren, kunnen wij ons voorstellen dat dit perceel (op termijn) wordt omgezet naar bos. Provincie gaat graag in gesprek met eigenaar om de mogelijkheden te verkennen.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
	Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.	
21		
Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Indiener heeft het NSW landgoed Voskamp bij Annen gekocht. Het landgoed heeft nog geen huis, maar de optie om op het landgoed te wonen is vastgelegd in het omgevingsplan. Indiener heeft nog geen bouwvergunning, maar gaat na de zomer het proces opstarten.</p> <p>Op de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan staat de agrarische percelen van het landgoed ingetekend als droog bos. Indiener verzoekt de provincie om de beheertypekaart aan te passen naar de werkelijkheid. De bouwkaavel heeft ook dezelfde aanduiding.</p> <p>Het landgoed ligt binnen het NNN. Indiener verzoekt de provincie om zijn huiskavel van de NNN kaart af te afhalen, want andere huizen in de omgeving (voor bij de weg) zijn ook geen onderdeel van het NNN.</p>	<p>In de Omgevingsvisie Drenthe is vastgelegd dat de provincie de ontwikkeling van nieuwe landgoederen stimuleert. Het landgoed Voskamp is hier een voorbeeld van. Dit landgoed is in het verleden met behulp van de provincie gerealiseerd. Bos is onlosmakelijk onderdeel van elke landgoed. Landgoederen bezitten hierdoor veel natuurwaarden door de aanwezige bos en de afwisseling tussen bos en open landerijen. De aanwezige natuurwaarden rechtvaardigen de begrenzing van het NNN. Het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) bepaalt de gebruikruimte.</p> <p>In tegenstelling tot omliggende woningen betreft het eigendom van indiener een landgoed dat een belangrijke toevoeging is voor het NNN. Wij gaan niet mee in het verzoek van indiener om het huiskavel uit het NNN te halen.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	Geen
22		
Stoffers Agro B.V.		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
Bezwaar tegen toevoegen aan NNN van akkerbouwwaardige landbouwgrond rondom Ekehaar en Amen.	De percelen die worden toegevoegd aan het NNN hebben geen relatie met indiener. De wijzigingen van het NNN zijn op verzoek van	Geen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Door alle projecten rondom dit gebied (Ekehaar, Eleveld, Amen, Geelbroek, Elperstroom, Holmers-Halkenbroeken, etc.) is er al veel druk op het beschikbare areaal landbouwgrond.</p> <p>Juist in deze periode, nu er geëxtensiveerd moet worden, is het van groot belang dat er voldoende akkerbouwwaardige landbouwgrond beschikbaar blijft.</p> <p>Deze gronden zijn niet zonder reden in de afgelopen tientallen jaren nog nooit toegevoegd aan het NNN-netwerk. Dat Prolander deze gronden heeft aangekocht in het gehele transitietraject van het DPLG, is geen reden om deze gronden nu ineens wel toe te voegen.</p>	<p>de desbetreffende grondeigenaar of komen voort uit het gebiedsproces. De toevoeging heeft geen gevolgen voor de agrarische bedrijfsvoering van indiener. Provincie ziet dan ook geen aanleiding om de NNN-begrenzing hier aan te passen.</p>	
<p>23 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Ten westen van het dorp Nieuwlande tot aan en in het “bosgebied Hollandseveld” heeft indiener een aantal percelen landbouwgrond, die indiener graag om zou willen zetten in natuur.</p> <p>Dit zal naar mening van indiener een extra impuls geven aan het verbeteren van de kwaliteit van de natuur en versterking van het landschap tussen wonen (dorp) en bosgebied. Tevens zou dit prima passen binnen het kader van Natuurpact 2013 en Bossenstrategie 2022, zoals gememoreerd in het ontwerpbesluit en waar ook voor de provincie Drenthe nog een grote uitdaging ligt.</p> <p>Dit plan heeft indiener al eerder voorgelegd aan beleidsmedewerkers van provincie en gemeente Hoogeveen, die</p>	<p>De percelen L4564, L1324, L1323 en L2584 van indiener sluiten aan de zuidzijde op bestaand bosgebied. De ambities van de indiener passen bij de doelen van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren. Bosontwikkeling op deze locatie past tevens binnen het natuur- en landschapsbeeld.</p> <p>Wij gaan gedeeltelijk mee in het verzoek van indiener en voegen de percelen L4564, L1324, L1323 en L2584 toe aan het NNN.</p> <p>De overige percelen (L4565, L2136, L4715, L4563 en L4716) sluiten niet aan bij het bosgebied. Deze liggen geïsoleerd in het landelijk</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>daar positief tegenover staan, maar graag eerst zien, dat deze percelen op de ambitiekaart van het NBP Drenthe staan, waartoe indiener ook een zienswijze bij GS van Drenthe heeft ingediend.</p> <p>Ter realisering van bovengenoemd initiatief, zou indiener daarom willen verzoeken de betreffende percelen op te nemen in de NNN-kaart van de provincie. Een overzicht hiervan zal indiener meezenden als bijlage.</p> <p>Het betreft de percelen van west naar oost: alle HGV: L4565; L2136; L4715; L4563; L4564; L1324; L1323; L2584; L4716</p>	<p>gebied en dragen daarom niet bij aan een robuuster NNN. Daarom worden deze percelen niet meegenomen.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	
<p>24 Waterpark de Bloemert</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>De toewijzing van nieuwe grenzen/gebieden, loopt dwars door bedrijven van indiener (bijlage 1). Dit lijkt indiener onjuist omdat hier recreatie en watersportactiviteiten plaatsvinden.</p> <p>Het verzoek is om de toewijzing te wijzigen zodanig dat de Natura 2000 begrenzing aangehouden wordt (bijlage 2).</p> <p>Deze begrenzing is destijds in overleg met alle betrokkenen bewust een paar honderd meter van alle recreatiebedrijven en gebieden teruggelegd in het meer.</p> <p>Dit functioneert prima, voor alle partijen (natuur, overheid en ondernemers/gebruikers).</p>	<p>De NNN-begrenzing is op deze locatie niet gewijzigd. Het recreatiebedrijf van indiener is al jaren onderdeel van het NNN.</p> <p>Het NNN is niet gelijk aan Natura 2000. Het NNN bevat de natuurgebieden die van provinciaal belang zijn. Het bosje aan de zuidzijde van het recreatiebedrijf is geen onderdeel van het Natura 2000 gebied Zuidlaardermeer, maar wel onderdeel van het NNN. Dit omdat het natuurwaarden heeft die de provincie wil behouden en voldoet aan de criteria voor begrenzing als NNN.</p> <p>Wij gaan dan ook niet mee in het verzoek van indiener om de grens van het Natura 2000 gebied te hanteren. Wel zullen wij de bedrijfslocatie uit het NNN halen.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>
<p>25 Natuurlijk persoon</p>		

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Hierbij maakt indiener bezwaar tegen het ontwerp van de omgevingsverordening werkgebied Natuurnetwerk Nederland (NNN-Kaart 2024). De reden van dit bezwaar is, dat dit gebied volledig aan de percelen van indiener grenst. Dit is 560 meter aan de Madeweg.</p> <p>Dit ontwerp kan voor beperkingen zorgen, wat die gevolgen of beperkingen zijn, voor nu en in de toekomst is bij indiener niet bekend en onduidelijk. Het kan ook een grote druk leggen op een goede en gezonde toekomst en voortzetting van het bedrijf.</p> <p>Het is een familiebedrijf wat door bloed, zweet en tranen is opgebouwd voor de vierde generatie, en ook voor haar volgende generatie, dat is wat indiener voor ogen heeft voor de toekomst, en niet door vele onmogelijke beperkingen op slot komt te staan.</p> <p>Indiener wil de garantie dat er geen bufferzone of beperkingen op deze gronden komen. Ten gevolge van ziekte zal bij eventuele verkoop het bedrijf naar 0 zakken, en er een sterke waardevermindering plaats vinden, de hypotheek zal hier door niet afgelost kunnen worden met een restschuld tot gevolg.</p> <p>Prolander kan of wil aan indiener geen duidelijkheid geven, en wat de gevolgen van dit plan zijn voor indiener, die zich als direct omwonend met een bedrijf aan dit gebied, genegeerd en gepasseerd voelt. Er wordt geredeneerd dat de grond terug gegeven wordt aan de natuur, dit is onjuist, deze gronden waren tot voor de</p>	<p>Het agrarisch bedrijf van indiener ligt buiten het NNN. Het beekdal van de Vledder Aa, het gebied dat grenst aan het bedrijf van indiener, is van af het begin al begrensd geweest. Voor dit gebied is recent een inrichtingsplan opgesteld. In dit plan wordt niet alleen gekeken naar de gewenste inrichting vanuit de natuur en wateropgaven, maar worden ook de randvoorwaarden benoemd waarbinnen de inrichting moet plaatsvinden. Een belangrijk randvoorwaarde is dat de omgeving geen negatieve gevolgen ondervindt van de inrichting.</p> <p>Het uitgangspunt bij de bescherming van het NNN is dat de huidige functie, zoals vastgelegd in het gemeentelijke omgevingsplan, mag worden voortgezet. Pas op het moment dat u wilt afwijken van de regels in het gemeentelijke omgevingsplan moet worden getoetst aan de beschermingsregels van het NNN. Overigens gelden de beschermingsregels van het NNN alleen voor de percelen die op de NNN-kaart zijn aangewezen en niet voor aangrenzende percelen. Met andere woorden, het NNN heeft geen externe werking.</p> <p>De zienswijze van indiener geeft geen aanleiding om de NNN-begrenzing aan te passen.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>ruilverkaveling altijd als landbouwgrond in gebruik, ook indiener had tot ongeveer 1980, 2 percelen in familiebezit.</p> <p>Indiener wil dan ook duidelijkheid van de provincie over het ontwerp natuurbeheerplan Drenthe, en wat dit in de toekomst voor diens bedrijf gaat betekenen. En dit zwart op wit dat indiener diens bedrijf in de huidige vorm, met nog een lichte groei om het wel levensvatbaar te houden en door te geven aan diens dochter. Maar als het financiële gevolgen voor het bedrijf van indiener heeft, dan wil deze hiervoor volledig schadeloos gesteld worden.</p> <p>Het kan toch niet zo zijn dat een gezinsbedrijf ten onder gaat aan de ideologische plannen van provincie en natuurorganisaties.</p>		
<p>26 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>De provincie Drenthe heeft de kaart voor wat betreft de aangewezen NNN gebieden gewijzigd ten opzichte van de kaart 2022. Namens en in opdracht van betrokkenen dient indiener bij deze een zienswijze in die betrekking heeft op de eigendommen aan de te Peize. In de nieuwe kaart heeft de provincie alle eigendommen van betrokkenen aan de Roderweg ingetekend als NNN gebied. Betrokkene exploiteert daar een melkveehouderij bedrijf. De provincie moet begrijpen dat met het aanwijzen van de gronden voor NNN dit ingrijpende gevolgen heeft voor dit bedrijf. Betrokkenen zullen dan ook ten alle tijde bezwaar indienen tegen deze aanwijzing. Dit geldt zowel voor de cultuurgronden als met name en in het bijzonder voor de ondergrond in en rondom de bedrijfsgebouwen.</p>	<p>Indien er geen begrenzing vanuit het NNN ligt, heeft de provincie geen reden om met indiener in gesprek te gaan. De begrenzing van het NNN, en de daaraan gekoppelde natuuropgave, geeft de aanleiding.</p> <p>Momenteel loopt er een gebiedsproces voor de inrichting van het Peizerdiep. Recent is voor het plangebied van het Peizerdiep een landschapsecologische systeemanalyse (LESA) opgesteld. Deze analyse gaf aan dat de begrenzing van het NNN te beperkt was voor de realisatie van de beoogde natuurdoelen. Uitgangspunt hierbij is het herstel van het bodem- en watersysteem. Aangrenzende (landbouw)gronden van indiener zijn nodig voor een optimale</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Door de aanwijzing als NNN gronden zullen alle bouw mogelijkheden voor betrokkenen komen te vervallen. Dit kan en mag nimmer de bedoeling zijn! Dit zou betekenen dat met een aanwijzing als deze de locatie, ook voor een eventuele herontwikkeling, volledig op slot zal gaan! Het is de provincie wellicht bekend dat betrokkenen op dit moment met de provincie en de gemeente aan het praten zijn over een mogelijke herontwikkeling van de locatie. Hierin staan betrokkenen in beginsel positief. Echter is 1 van de belangrijkste voorwaarden het kunnen omvormen naar een woonbestemming en het verkrijgen van minimaal 3 woonkavels. Indien de aanwijzing naar NNN zal plaatsvinden kan dit nimmer meer plaatsvinden maar ook een eventuele herontwikkeling binnen de huidige bestemming is dan uitgesloten. Voor het moment zijn betrokkenen voornemens om tot het laatst hun toekomstig bezwaar in te dienen voor de aanwijzing naar NNN.

Wel zijn betrokkenen bereid om de huidige gesprekken voort te zetten met de provincie. De aanwijzing zal dan "on hold" moeten worden gezet. Voor wat betreft een oppervlakte van circa 15 ha zal tot nader order nimmer sprake kunnen en mogen zijn van NNN. De provincie mag en kan betrokkenen als melkveehouder niet opzadelen met een dergelijke aanwijzing. Betrokkenen zijn tot op heden altijd coöperatief geweest in de gesprekken om het Peizerdiep als natuurgebied in te richten onder voorwaarden. Indiener gaat er dan ook vanuit dat de provincie met deze zienswijze daarmee voor dit moment ook rekening zal houden, de gesprekken zal gaan intensiveren en gezamenlijk tot een oplossing zal komen. Betrokkenen behouden zich alle rechten voor en zullen, indien er

inrichting voor natuur. Daarom zijn de gesprekken opgestart met indiener. Maar ook het traject m.b.t. de begrenzing van het NNN.

Naast de laaggelegen percelen in het beekdal zijn ook de percelen op de flank van belang. De gradiënt van hoog naar laag biedt potentie voor natuurontwikkeling. Daarnaast lagen hier vroeger "kampen", kleine hooilanden omsingeld met houtwallen. Landschappelijke zijn deze kampen erg waardevol. Herstel in combinatie met natuurontwikkeling zal hier leiden tot een meerwaarde voor de natuurontwikkeling. De percelen dragen bij aan een robuust NNN en voldoen aan de gestelde criteria.

Om indiener tegemoet te komen in een deel van zijn wensen wordt het erf uit de NNN gehaald, zodat indiener hier gebruik kan maken van de ruimte-voor-ruimte regeling. Ontwikkelingen op het erf blijven hierdoor mogelijk.

Agrarische functie is niet in strijd met de NNN begrenzing. Het uitgangspunt bij de bescherming van het NNN is dat de huidige functie, zoals vastgelegd in het gemeentelijke omgevingsplan, mag worden voortgezet. Begrenzing van landbouwpercelen als NNN heeft daarmee geen directe gevolgen voor het landbouwkundig gebruik.

Pas op het moment dat de functie wijzigt en wordt afgeweken van de regels in het gemeentelijke omgevingsplan moet er worden getoetst aan de beschermingsregels van het NNN. Overigens gelden de beschermingsregels van het NNN alleen voor de percelen die op

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>niet tot een vergelijk gekomen kan worden, zich onderbouwd blijven verzetten tegen een aanwijzing primair voor de gronden onder en nabij de gebouwen gelegen en secundair voor al hun gronden aan de Roderweg te Peize.</p> <p>Indiener hoopt en gaat er vanuit dat het zover niet hoeft te komen en dat er in gezamenlijkheid tot een goede oplossing gekomen kan worden. Dit in het belang van betrokkenen, de natuurontwikkeling en de woningbouwbehoefte in Peize en omgeving. In afwachting van een positieve reactie.</p>	<p>de NNN-kaart zijn aangewezen en niet voor aangrenzende percelen. Met andere woorden, het NNN heeft geen externe werking.</p>	
<p>27 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Bij deze wil indiener een zienswijze naar voren brengen aangaande het ontwerpbesluit NNN kaart 2024, dat door de provincie tot en met 23 mei 2024 ter inzage is gelegd.</p> <p>Bij deze verzoekt indiener tot toevoeging in het Natuurnetwerk Nederland van een aantal percelen, gelegen ten oosten van het dorp Hollandscheveld.</p> <p>De reden hiervan is dat indiener van plan is deze percelen duurzaam aan de landbouw te onttrekken ten behoeve van de realisatie van nieuwe natuur en/of bos. Deze percelen liggen tegen bestaande bossen aan en dienen tevens ter versterking van het bosgebied Hollandscheveld</p> <p>Het betreffen de navolgende percelen:</p>	<p>De percelen K2758, K2759 en K2760 bij Noordkant Rechttuit, het perceel L4212 bij de Boswijk en de percelen L791 en L792 sluiten aan de west- en zuidzijde op bestaand bosgebied. De ambities van de indiener passen bij de doelen van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren. Bosontwikkeling op deze locatie past tevens binnen het natuur- en landschapsbeeld</p> <p>Het perceel L3166 bij de Boswijk en de percelen L245, L246, L5100, L5101 en L4147 bij de Oostwijk sluiten niet aan bestaand bosgebied. Deze liggen geïsoleerd in het landelijk gebied en dragen niet bij aan een robuuster NNN. Daarom worden deze percelen niet meegenomen.</p>	<p>Aanpassing NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Noordkant Rechttuit: Kadastraal bekend: gemeente Hogeveen, sectie K, nummers: 2758, 2759 en 2760.</p> <p>Boswijk: Kadastraal bekend: gemeente Hogeveen, sectie L, nummers: 4212 en 3166.</p> <p>Nabij Oostwijk: Kadastraal bekend: gemeente Hogeveen, sectie L, nummers: 245, 246,4147, 5100 en 5101.</p> <p>Brouwerswijk: Kadastraal bekend: gemeente Hogeveen, sectie L, nummers: 791 en 792.</p>	<p>Wij gaan gedeeltelijk mee in het verzoek van indiener en voegen de percelen K2758, K2759 en K2760 bij Noordkant Rechttuit, het perceel L4212 bij de Boswijk en de percelen L791 en L792 toe aan het NNN.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	
<p>28 Loon- en grondverzetbedrijf Wolken Nieuw-Schoonebeek</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Op 11 april 2024 heeft de provincie kennisgegeven van de terinzagelegging van het ontwerp wijziging Omgevingsverordening Drenthe 2023, werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland.</p> <p>Betrokkene (hierna ook te noemen: cliënt) heeft Cumela Advies verzocht een zienswijze op te stellen ten aanzien van deze ontwerp wijziging. Cliënt is gevestigd aangrenzend aan de voorgestelde uitbreiding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Oftewel met de beoogde wijziging komt het NNN direct naast de bedrijfslocatie te liggen.</p> <p>Cliënt wil middels deze zienswijze zijn bezwaren uiten tegen de voorgestelde uitbreiding van het NNN. Hoewel cliënt het belang van natuurbehoud en ecologische duurzaamheid erkent, is cliënt van mening dat de voorgestelde uitbreiding aanzienlijke negatieve</p>	<p>De toevoeging aan het NNN betreft hier de ecologische verbindingzone Koelveen. Afgelopen jaren is in het gebiedsproces gewerkt aan de realisatie van deze verbindingzone. Het verbindt het Bargerveen met het Oosteindsche Veen.</p> <p>Bij de intekening is achter het bedrijf van indiener de ecologische verbindingzone echter te ruim ingetekend. Het jonge bos, zoals indiener het gedeelte benoemt, is geen onderdeel van de verbinding. Afspraak is dat alleen de ecologische verbindingzone Koelveen aan het NNN zou worden toegevoegd. Immers de ecologische verbindingzones zijn een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid van de provincie Drenthe.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

gevolgen zal kunnen hebben voor zijn bedrijf. Cliënt wil niet in zijn toekomstige mogelijkheden worden beperkt als gevolg van de uitbreiding van het NNN.

Cliënt oefent op de locatie een loon- en grondverzetbedrijf uit. De werkzaamheden bestaan uit agrarisch loonwerk, grondverzet en cultuurtechnische werkzaamheden. De benodigde ruimtelijke en milieukundige toestemmingen hiervoor zijn geregeld. Als gevolg van veranderingen in de agrarische sector zijn ondernemers als deze steeds vaker op zoek naar andere economische activiteiten om hun bedrijf jaarrond mee rond te zetten. In de huidige situatie is dit bij cliënt niet het geval, maar op termijn kan een heroriëntering wel plaatsvinden. Dit kan leiden tot nieuwe ontwikkelingen binnen de bedrijfslocatie. Als voorbeeld noem ik het uitoefenen van een activiteit in relatie tot de circulaire economie, bijvoorbeeld het ontvangen van bepaalde reststromen op de bedrijfslocatie, deze bewerken en vervolgens weer nuttig toepasbaar maken op enige wijze. Voor dergelijke voorbeelden zal opnieuw een ruimtelijke als milieukundige toestemming nodig zijn. Cliënt wil dat dit soort ontwikkelingen mogelijk blijven en niet beperkt worden door de uitbreiding van het NNN.

Onderstaande afbeelding betreft een uitsnede van de plankaart ter hoogte van Nieuw Schoonebeek. Te zien is dat direct achter de bedrijfslocatie het NNN is beoogd. Cliënt verzoekt de provincie om met het NNN zoveel als mogelijk afstand te houden tot de bedrijfslocatie. Bij voorkeur wordt het netwerk nog op een grotere afstand gelegd tot de bedrijfslocatie. In ieder geval verzoekt cliënt de provincie om het blauw aangegeven deel te schrappen van het

Omdat er afspraken liggen ten aanzien van deze ecologische verbindingzone gaan wij mee in het verzoek om het gedeelte aangrenzend aan het bedrijf te onttrekken aan het NNN.

U verzoekt daarnaast om ontwikkelingen mogelijk te maken in combinatie met het NNN. Het uitgangspunt bij de bescherming van het NNN is dat de huidige functie, zoals vastgelegd in het gemeentelijke omgevingsplan, mag worden voortgezet. Pas op het moment dat u wilt afwijken van de regels in het gemeentelijke omgevingsplan moet er worden getoetst aan de beschermingsregels van het NNN. Overigens gelden de beschermingsregels van het NNN alleen voor de percelen die op de NNN-kaart zijn aangewezen en niet voor aangrenzende percelen. Met andere woorden, het NNN heeft geen externe werking.

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>NNN, met het oog op ontwikkelingsmogelijkheden van de locatie. Dit deel betreft nieuw aangeplant bos en heeft daarmee geen historische natuurwaarde. Dit deel voegt voor het NNN niet specifiek iets toe.</p> <p>Verzoek</p> <p>Cliënt verzoekt de provincie om het aangegeven deel van de wijziging niet als NNN gebied te bestemmen omdat dit te dicht bij de bedrijfslocatie van cliënt is gelegen en zal dit cliënt beperken in de ontwikkelingsmogelijkheden van zijn bedrijf.</p> <p>Eveneens verzoek cliënt de provincie om zoveel als mogelijk ontwikkelingen mogelijk te maken in combinatie met het NNN.</p> <p>Graag wordt indiener meegenomen in verdere communicatie over het vervolg op deze zienswijze.</p> <p>Hierbij wordt het recht voorbehouden om deze zienswijze op een later moment nader toe te lichten of aan te vullen. Desgewenst is indiener bereid om de genoemde aspecten van een toelichting te voorzien of nader te bespreken.</p>		
<p>29</p> <p>Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Bij deze wil indiener een zienswijze naar voren brengen aangaande het ontwerpbesluit NNN kaart 2024, dat door de provincie tot en met 23 mei 2024 ter inzage is gelegd.</p>	<p>De percelen van indiener sluiten aan de westzijde op bestaand bosgebied. De ambities van de indiener passen bij de doelen van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren. Bosontwikkeling op deze locatie past tevens binnen het natuur- en landschapsbeeld.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>Bij deze verzoekt indiener de provincie tot toevoeging in het Natuurnetwerk Nederland van een aantal percelen, gelegen ten oosten van het dorp Hollandscheveld.</p> <p>De reden hiervan is dat indiener van plan is deze percelen duurzaam aan de landbouw te onttrekken ten behoeve van de realisatie van nieuwe natuur en/of bos. Deze percelen liggen tegen bestaande bossen aan en dienen tevens ter versterking van het bosgebied Hollandscheveld.</p> <p>Het betreft de navolgende percelen:</p> <p>De Korte Wijkjes: Kadastraal bekend: gemeente Hoogeveen, sectie L, nummers: 408, 409, 412, 413, 414, 2849, 2851 en 3328.</p>	<p>Wij gaan mee in het verzoek van indiener en voegen zijn percelen toe aan het NNN.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	
<p>30 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Bij deze wil indiener een zienswijze naar voren brengen aangaande het ontwerpbesluit NNN kaart 2024, dat door de provincie tot en met 23 mei 2024 ter inzage is gelegd.</p> <p>Bij deze verzoekt indiener de provincie tot toevoeging in het Natuurnetwerk Nederland van een aantal percelen, gelegen ten zuiden van het dorp Hollandscheveld. De reden hiervan is dat indiener van plan is deze percelen duurzaam aan de landbouw te onttrekken ten behoeve van de realisatie van nieuwe natuur en/of bos. Deze percelen liggen tegen bestaande bossen aan en dienen tevens ter versterking van het bosgebied Hollandscheveld.</p> <p>Het betreft de navolgende percelen:</p>	<p>De percelen van indiener sluiten aan de zuidzijde op bestaand bosgebied. De ambities van de indiener passen bij de doelen van de Drentse Bomen- en Bossenstrategie, waarin de provincie de ambitie heeft om meer bos te realiseren. Bosontwikkeling op deze locatie past tevens binnen het natuur- en landschapsbeeld.</p> <p>Wij gaan mee in het verzoek van indiener en voegen zijn percelen toe aan het NNN.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
Zuidkant Brouwerswijk: Kadastraal bekend: gemeente Hoogeveen, sectie L, nummers: 2105, 2106, 787, 788, 789,4231,4238 en 4239.		
31 Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Begrenzing NNN en aanpassing NBP.</p> <p>Percelen grond gelegen tussen Noordma en Meerweg in Midlaren (K1016-1022 en K267en 268, totaal 25 ha).</p> <p>Indiener zou graag zien dat zijn grond aansluit bij project Noordma/Zuidoevers of dat het in ieder geval in aanmerking komt voor agrarisch natuurbeheer.</p>	<p>De percelen van indiener liggen tegen de Noordma aan. Noordma is onderdeel van het NNN en wordt momenteel ingericht als natuurgebied. De percelen van indiener liggen op de flank van de Hondsrug en herbergen redelijk wat hoogteverschil. Aan de Groningerstraat zijn de percelen ruim 2 meter hoger dan bij de Noordma. Deze gradiënt van hoog naar laag biedt potentie voor natuurontwikkeling. De percelen dragen bij aan een robuust NNN en voldoen aan de gestelde criteria.</p> <p>Wij gaan mee in het verzoek van indiener en voegen zijn percelen toe aan het NNN.</p> <p>De provincie gaat graag met indiener in overleg om de inrichting van de te begrenzen percelen verder af te stemmen met de provinciale natuurdoelen.</p> <p>Indiener heeft voor zowel het ontwerp NBP 2025 als de ontwerp NNN-kaart een zienswijze ingediend. De vraag over het Natuurbeheerplan wordt beantwoord in de Nota van Antwoord NBP-2025.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>
32 Natuurlijk persoon		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

<p>Indiener heeft het voornemen voor het ontwerpbesluit NNN en de kaart 2024 gelezen.</p> <p>Als Drentse agrariër heeft indiener met name de afgelopen jaren veel nieuwe natuurplannen en bijbehorende wijzigingen langs zien komen. Op zich heeft indiener daar geen moeite mee als de plannen en de effecten zich beperken tot binnen de grenzen van de bestaande natuur- en bosgebieden. Helaas is dat steeds niet het geval en worden door de aangepaste plannen en regels steeds opnieuw beperkingen en schadelijke zaken bedacht voor het gebruik en productiviteit van de agrarische gronden, die grenzen aan de bestaande natuur- en bosgebieden. Deze schade en beperkingen worden niet netjes gecompenseerd, maar wel afgewenteld op de betreffende agrariërs. Voor de aangewezen N2000 gebieden ziet indiener in heel Nederland dat de balans nu compleet weg is en dat veel agrarische bedrijven nu zelfs in hun voortbestaan bedreigd worden. De wetten en regelgeving blijken steeds weer handvatten te bieden voor actiegroepen om voor de rechter provincies zonder dat het de bedoeling is dwingend en handhavend zware beperkingen op te leggen aan agrariërs. Dit kan en mag zo niet door gaan!</p> <p>Dat maakt indiener zeer bezorgd t.a.v. elke wijziging en vernieuwing van natuurplannen door de overheden. Als agrariër wil indiener best meewerken aan plannen, waarin voor nu en in de toekomst door alle overheden gegarandeerd wordt dat ze geen negatieve schaduwwerking hebben naar agrariërs en de bijbehorende bedrijfsvoering. Helaas worden deze belangrijke zekerheden ook nu nog niet bij het ontwerpplan NNN en de bijbehorende kaart gegeven.</p>	<p>Het perceel van indiener is al jarenlang onderdeel van het NNN. Het NNN bestaat niet alleen uit bosgebieden en natuurgebieden, maar in het NNN zijn ook gebieden opgenomen die voor een belangrijk deel omsloten zijn door NNN of bijzondere ecologische waarden hebben. Zo kunnen agrarische gronden, recreatieterreinen, woonerven en sportvelden onderdeel zijn van het robuuste Natuurnetwerk en daarmee begrensd zijn als NNN. Hierbij is het uitgangspunt dat de functie van deze gronden, zoals in het omgevingsplan is aangegeven, de gebruiksruimte bepaalt.</p> <p>Agrarische functie is niet in strijd met de NNN begrenzing. Begrenzing van landbouwpercelen als NNN heeft daarmee geen directe gevolgen voor het landbouwkundig gebruik. Overigens is het ook zo dat het NNN geen effect heeft op percelen die tegen het NNN aan liggen. Met andere woorden, er is geen sprake van externe werking van het NNN.</p>	<p>Geen</p>
--	---	-------------

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

Het tegenovergestelde gebeurt juist wel. Een perceel landbouwgrond van 10 ha van bedrijf van indiener staat zo maar op de NNN kaart in groen aangegeven. Hier maakt indiener bezwaar tegen, omdat het betreffende perceel geen natuurwaarden kent en al meer dan 60 jaar als landbouwgrond in gebruik is bij het melkveebedrijf. Het is ook kwalitatief een heel goed agrarisch perceel binnen het melkveebedrijf van indiener. Dat wil indiener juist in deze tijd van diverse beperkingen ook graag zo behouden. Net als de overige aangrenzende agrarische percelen aan de Noordkant van het Oranjekanaal in Zwiggelte is het perceel landbouwgrond een jonge veldontginning.

De andere aangrenzende jonge veldontginningen zijn op de NNN kaart ook niet groen ingetekend.

Er is wel eens gezegd dat het water van dit perceel landbouwgrond naar het noorden naar de Drentse Aa stroomt. Dat is niet het geval, want het water stroomt, net als bij de andere aangrenzende agrarische percelen, naar het zuiden. Alle agrarische percelen in dit gebied vallen binnen het stroomgebied van waterschap Drents Overijsselse Delta.

Met indiener als eigenaar van de grond is geen enkel vooroverleg geweest om dit perceel landbouwgrond in dit ontwerpplan en op de kaart zo maar als “natuur” in te kleuren. Het lijkt indiener dan ook een niet bedoelde fout en hij verzoekt de provincie dringend deze fout op de kaart en in het ontwerpplan alsnog te herstellen.

Ook vraagt indiener de provincie om heldere garanties dat dit ontwerpplan NNN 2024, de bijbehorende bijlagen en

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>vervolgplannen op geen enkele wijze voor nu en in de toekomst negatieve schaduwwerking opleveren voor de agrariërs, de bijbehorende bedrijfsvoering en de agrarische percelen.</p> <p>Indiener vraagt de provincie ook serieus lering te trekken uit alle negatieve gevolgen uit de afgelopen tijd ten gevolge van de N2000 plannen voor aangrenzende agrariërs.</p> <p>Bij eerdere plannen is steeds aangegeven dat, als er sprake is van buffergebieden/beperkingen in NNN plannen, dat de buffering/beperkingen alleen plaats mogen vinden BINNEN de bestaande natuur- en bosgebieden en niet op aangrenzende landbouwgronden. Indiener vraagt de provincie dit ook duidelijk in dit ontwerp NNN plan op te nemen. Indien gewenst wil indiener mondeling verder wel nader uitleggen.</p>		
<p>33 Natuurlijk persoon</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>Gaarne zien indieners de percelen in de bijlage aangepast in het NBP. Er kan dan een nog robuuster en gevarieerd gebied worden gerealiseerd. Met een positief effect op de biodiversiteit. Na overleg met de Provincie Drenthe, hierbij de zienswijze.</p> <p>1. Indieners hebben 19-06-2023 een SKNL omzetting gehad. Gaarne zien zij de beheertypen uit de Kwalitatieve Verplichting op de NBP-kaart 2025 (zie ook kaartje 1); Vries V 753, linkerhelft N15.02, rechter helft N12.02 grasland (zelfde verhouding percelen zuidkant V 1755 en 1754)</p>	<p>Aangezien deze zienswijze voor het Natuurbeheerplan 2025 ook betrekking heeft op de NNN-kaart 2024, hebben wij de zienswijze toegevoegd aan deze Nota van Antwoord NNN-kaart 2024.</p> <p>1) & 2) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p> <p>3) Afgelopen jaren hebben wij met indiener het traject ingezet om verschillende percelen om te zetten naar natuur (bos en grasland).</p>	<p>Geen</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

<p>Vries V 754, strook 15 meter N12.02 noordkant, rest perceel bos N14.03</p> <p>Vries V 1083, strook 15 meter N12.02 noordkant, rest perceel bos N14.03</p> <p>Vries V 1081, geheel N14.03</p> <p>Vries V 1082, geheel N15.02</p> <p>Vries V 1921, geheel N12.02</p> <p>Vries V 1924, geheel N15.02</p> <p>Vries V 1925, geheel N15.02</p> <p>Vries V 1927, geheel N12.02,</p> <p>Vries V 1398, links (hoge gedeelte) N12.02 grasland, rechts onderin, (laag) N14.03 bos</p> <p>2. Daarnaast hebben indieners 25-01-2024 een SKNL omzetting gehad. Gaarne zien zij de beheertypen uit de Kwalitatieve Verplichting op de NBP-kaart 2025 (zie ook kaartje 1);</p> <p>Vries W 1975, geheel N15.02</p> <p>Vries W 1974, rechtsonder een blok N15.02. De rest N12.02 grasland.</p> <p>Vries W 1977, oostkant 5 meter L01.02, rechtsonder, 10 meter L01.16, rest van het perceel N12.02 grasland</p> <p>Vries W 1979, westkant 5 meter L01.02, rest N12.02 grasland</p> <p>Vries W 1978, noordkant 10 meter L01.02, westkant 5 meter L01.02, zuidkant 10 meter L01.16, rest van het perceel N12.02 grasland</p> <p>Vries W 1788, westzijde langs spoor 10 meter L01.16, rest van het perceel N12.02 grasland</p> <p>Vries W 1798, geheel bos N15.02</p> <p>Vries W 1084, houtwal L01.02</p>	<p>Een deel van deze percelen zijn destijds toegevoegd aan het NNN. Wij willen met indiener eerst de lopende projecten afronden alvorens wij nieuwe percelen gaan toevoegen aan het NNN.</p> <p>4) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p>	
---	---	--

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

<p>Vries W 434, geheel N15.02 Vries W 2042, geheel N12.02 Vries W 2025, geheel N12.02 Vries W 2044, geheel N12.02 Vries W 863, geheel N12.02 Vries W 511, geheel N12.02 Vries W 1796, geheel N12.02 Vries W 1064, geheel N12.02</p> <p>3. Daarnaast zien indieners gaarne de percelen Vries V 1396, W 1933 en Vries W 1943 begrensd als N00.01 Nieuwe Natuur. De percelen liggen tussen de beekdalen in en in het overgangsgebied rond de Drentsche Aa. Waarbij de natuurwaarden hier nog verder worden versterkt. Tevens lijkt het indieners mooi (na het overleg met de Provincie Drenthe) om water te gaan vasthouden op de percelen indien mogelijk. Zie kaartje 2</p> <p>4. Gaarne zien indieners op de Natuurbeheerplan-kaart; Het perceel Vries W 864 als N15.02. Zie kaartje 3 Het perceel Vries W 525 als L01.16 Zie kaartje 4.</p>		
<p>34 Natuurlijk persoon</p>		
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie bevoegd gezag</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Graag maakt indiener van de mogelijkheid gebruik zijn zienswijze te geven op het Natuurbeheerplan Drenthe Versie 2025 (ontwerp)</p>	<p>Aangezien deze zienswijze voor het Natuurbeheerplan 2025 ook betrekking heeft op de NNN-kaart 2024, hebben wij de zienswijze toegevoegd aan deze Nota van Antwoord NNN-kaart 2024.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
<p>waarbij wordt aangegeven waar in Drenthe welke natuur aanwezig is of ontwikkeld kan worden.</p> <p>Graag zou indiener zien dat perceel, kadastraal bekend Emmen C 12924, begrensd wordt als N00.01, zodat ook dit perceel als natuur kan worden ontwikkeld.</p> <p>Reeds eerder werd het naastliggende landbouwperceel Emmen C 9127 omgevormd naar natuur.</p>	<p>Het perceel van indiener is aan drie zijden omsloten door het NNN. Het perceel draagt bij aan een robuust NNN en voldoet aan de gestelde criteria. De provincie stemt in met het voorstel van indiener om het perceel toe te voegen aan het NNN en om te vormen naar natuur.</p> <p>De provincie gaat graag met indiener in overleg om de inrichting van de te begrenzen percelen verder af te stemmen met de provinciale natuurdoelen.</p>	
<p>35 Stichting Het Drentse Landschap</p>		
Zienswijze	Reactie bevoegd gezag	Gevolgen
<p>De Stichting Het Drentse Landschap wil met deze zienswijze gebruik maken van de mogelijkheid te reageren op ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe 2025.</p> <p><i>1) Kleine wijzigingen op de beheertypekaart</i> Indiener heeft verdeeld over de gehele provincie voorstellen voor, veelal kleine, wijzigingen op perceel niveau. Deze wijzigingen heeft indiener opgenomen in een shapefile die als bijlage bij deze email is meegezonden.</p> <p><i>2) Gebiedsproces Oude diep</i> In het kader van het gebiedsproces Oude Diep zijn afspraken gemaakt over een wijziging van de NNN-begrenzing in de Roode Brand en de Zuidmaten. Geconstateerd moet worden dat deze door alle betrokken partijen onderschreven wijzigingen niet op de juiste wijze vertaald zijn op de Ambitiekaart en de beheertypenkaart. Op</p>	<p>Aangezien deze zienswijze voor het Natuurbeheerplan 2025 ook betrekking heeft op de NNN-kaart 2024, hebben wij de zienswijze toegevoegd aan deze Nota van Antwoord NNN-kaart 2024.</p> <p>1) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.</p> <p>2) De afspraken uit het gebiedsproces Oude Diep voor de deelgebieden Roode Brand en Zuidmaten waren deels al doorgevoerd. Indiener merkt terecht op dat er nog enkele fouten in de kaart zitten. Wij passen de begrenzing van de NNN-kaart aan conform de afspraken uit het gebiedsproces.</p>	<p>Aanpassen NNN-kaart 2024</p>

ZIENSWIJZEN EN REACTIES

de Ambitiekaart staat de Roode Brand ten onrechte nog steeds volledig als N00.01 op kaart en in de Zuidmaten ontbreekt juist een oppervlakte die als N00.01 moet worden toegevoegd. Daarnaast moet nog worden opgemerkt dat het perceel in de Roode Brand dat voorheen eigendom van HDL was (met de huidige kadastrale nummers Beilen S 986 en 987) nog steeds een beheertype heeft op de Beheertypenkaart. Op basis van bovengenoemde afspraken in het gebiedsproces zou in ieder geval perceel 986 nu geen beheertype meer moeten hebben omdat het buiten de begrenzing is komen te liggen. Indien er wil ons verzoeken de beheertypenkaart en de Ambitiekaart voor de Zuidmaten en de Roode Brand in overeenstemming te brengen met in het gebiedsproces gemaakte afspraken.

3) Ambitiekaart in relatie tot SKNL aanvragen uit 2023

In 2023 heeft indiener een aantal percelen omgevormd in kader van SKNL. Deze percelen hebben op de ambitiekaart een ander type staan dan afgesproken in de SKNL-beschikkingen. Het gaat om de kadastrale percelen: Havelte P 252, Beilen S 974 en S 977, Beilen T 1587, Zuidlaren K 1138, Borger K 2359, K 2361 en K 2362, Borger N 1944, Zuidlaren L 740, Borger N 1451. Het bosgedeelte van de aankoop van perceel Borger K 494 staat in zijn geheel niet op de kaart.

Indiener verzoek ons zijn voorstellen uit de zienswijze mee te nemen in het definitieve Natuurbeheerplan 2025.

3) Dit gedeelte van de zienswijze heeft betrekking op het Natuurbeheerplan 2025 en niet op de NNN-kaart 2024. Wij verwijzen daarom naar de Nota van Antwoord bij het Natuurbeheerplan 2025.